

PIARISTÁK ma

A NEVELÉS ÁLTAL
EVANGELIZÁLUNK

A MAGYAR PIARISTÁK LAPJA | VII. évfolyam I. szám | 2017. tavasz

INGYENES

JUBILEUMI
ESEMÉNYEK

HIVATÁS
SZABÓ ISTVÁN SP

DIGITÁLIS
MINTAISKOLÁK

Nagyböjt Időszak

*Nagyböjt időszak, mely enyhet-adó fuvallat.
Ecsotelj lelkünkben, jöjj hát fényes sugallat!
Szorgos, mennyi törekeny lélek bátorító,
vagy talán szennyes, megtört elmékben tisztító...*

*Bocsánatkérés, vagy megalkuvó bú-bánat
bátor léptekben, kezet nyújtva az alázat
féktelen bőségével, mely emberi szívben
rejtőzve lapul, olykor suttyómba elavul.*

*Szivárvány színek szítják szorgosan az eget.
Láss csodát, újjáéledve jön a kikelet!
Szennyes lelkek újjászületnek megtisztulva,
midőn Krisztus értünk meghalt, bennünk megújulva.*

Tímár Judith

BEKÖSZÖNTŐ

„A PIARISTÁK ÚJ PÜNKÖSDJE”

Ferenc pápa abban az üzenetében, amelyet a **kalazanciusi jubileumi évre írt**, így fogalmaz: „Arra hívlak titeket, hogy ezt a jubileumi esztendőt a »piaristák új pünkösdsjeként« éljétek meg. Engedjétek, hogy a Kegyes Iskolák közös házát betöltse a Szentlélek, hogy létrejöjjön köztetek a kellő közösség annak érdekében, hogy teljesíteni tudjátok – erővel – a piaristák saját küldetését a világban, legyőzve mindenféle félelmet és akadályt.”

Szép és vonzó kép és meghívás, amiről **Ferenc pápa** ír: befogadni a **Szentlelket**, hogy azután Ő alakítson minket, töltsön el erővel, lendülettel, és vezessen minket áldott és oly hasznos szolgálatunk végzésében. S milyen jól ismeri **Ferenc pápa** a közösségek működését, valóságát! A hozzánk eljövő **Lélek** első gyümölcseként, amely egyben a szolgálatunk végzésének is lehetőségi feltétele, a „**kellő közösség**” létrejöttét nevezi meg. Igen, valójában csak akkor tudjuk jól, másokat építően folytatni kalazanciusi szolgálatunkat, ha a magunk részéről megteszünk mindent, hogy könnyítsük a **Lélek** munkáját a közösség alakításakor.

Mi, emberek különös lények vagyunk: bár létünk DNS-ébe van írva az **együttműködés**, a **közösség** alkotásának igénye és szükségessége, mégis nagyon könnyen hajlunk az olyan magatartásformák szerinti működésre, amelyek gyengítik az együttműködést, rombolják a közösséget. Inkább megyünk a saját fejünk után, semmint hogy egyeztessük gondolatainkat, terveinket másokkal; könnyen mondunk ítéletet mások tevékenységéről, ahelyett, hogy megkérdeznénk s meghallgatnánk őket cselekvésük okairól; megszólunk másokat, félretéve így a tisztelet és megbecsülés alapvető feladatát; csak a hibákat, a nehézségeket hangoztatjuk, s elfelejtjük észrevenni a létező pozitívumokat; restek vagyunk bekapcsolódni a **közös gondolkodás** alakító fórumaiba. Mindannyiunk számára ismerős jelenségek ezek.

A mai világban elevenen tapasztaljuk, mennyire szükség van **működő közösségekre**. Az élet oázisai ezek. S mi, a pedagógia világában otthonos emberek jól tudjuk, igazi értékközvetítés sincs közösségi háttér nélkül. **Az értékek az egymással egyetértést kereső, közös célért elkötelezett emberek közösségében öltenek hús-vér testet.** Ezért oly nélkülözhetetlen a szerzetesi közösségeink és tantestületeink, nevelői közösségeink építése. A közösség alakítására fordított igyeke-

zet nem esetleges kiegészítés a nevelői munkánkhoz, hanem maga már a nevelői munkánk része. Hiszen alapvető célunk épp a **közösségi jelleg erősítése** diákjaink életében, s szavainknál többet ér életünk példája.

Húsvét ünnepére készülünk, amikor megjelenik Isten Fia. A feltámadott Úr életre kelt minket is, megújítja, élettel tölti el személyiségünk csüggedt, fáradt, rosszra hajló részeit.

Kérjük **Krisztus Urunkat**, küldje el majd hozzánk **Szentlelkét**, hogy Ő ébressze bennünk a vágyat az egyre teljesebb közösségi működésre, segítsen minket a megtérésben, hogy azután tanúi lehessünk annak, ahogyan a Lélek „betölti a Kegyes Iskolák közös házát”, örömet és áldást hozva nekünk és a ránk bízottaknak!

Labancz Zsolt SP
tartományfőnök

PIARHÍRVLÁG

KONFRÁTERI OKLEVELEK

Pedro Aguado piarista generális atya 2016. december 6-i dátummal konfráteri oklevelet adományozott Saly Istvánnak, Dornbach Borbálának, Skoda Máriának, valamint Dr. Perjés Ottónak és feleségének, Mamusich Mártának. Az oklevél szövege a következő:

Pedro Aguado, a Kegyes Iskolák Rendjének Legfőbb Elöljárója NN-nak: Minthogy számtalan alkalommal önzetlenül segítette a Piarista Rendet, és tanúságot tettél iránta érzett őszinte szeretetedről, barátságunk és hálánk jele ez a Konfráteri Oklevél. Ennek adományozásával családtagjaidal együtt befogadunk a piarista atyák lelki családjába. Ez a testvériség legyen biztos záloga annak, hogy egykor a mennyben Istenünk nagy családjának is tagjai leszünk, együtt mindazokkal, akik az egyházban Kalazanci Szent Józsefet tekintik atyjuknak!

Róma, 2016. december 6., Pedro Aguado generális

A KALAZANCIUSI MOZGALOM NAPJA

A Generálisi Kongregáció 2016. december 20-án közölte, hogy a kongregáció bevezeti a Kalazanciusi Mozgalom napját, amelyet minden év február 15-én, Glicerio Landriani halálának évfordulóján tartunk. Glicerio Landriani volt az első fiatalember, aki kopogtatott a piaristák ajtaján, és aki egészen magáévá téve Kalazancius álmát, ízig-vérig piarista életet élt, kiváló hitoktató és evangéliumhirdető volt. Ezen a napon arra törekszik a rend, hogy felhívja a figyelmet a mozgalomhoz tartozókra, a mozgalom piarista tevékenységére, és valamilyen formában (imában, liturgiában, lelkinapon, online kapcsolaton keresztül stb.) egybehívja a mozgalomhoz tartozókat: gyermekeket, fiatalokat, felnőtteket, oktatókat, nevelőket, szerzeteseket, a piarista testvériséghez tartozó világiakat.

SENTE AVATJÁK FAUSTINO MÍGUEZ PIARISTÁT

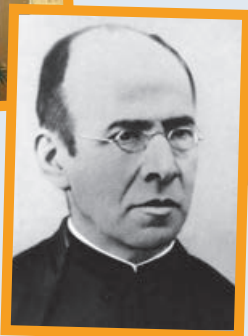
2016. december 21-én, szerdán Ferenc pápa kihallgatáson fogadta Angelo Amato bíborost, a Szentek Ügyei Kongregációjának prefektusát, és felhatalmazta annak a határozatnak a közzétételére, amely elismeri a Boldog Faustino Míguez piarista szerzetespap, az Isteni Pásztorló Leányai kongregáció (kalazanciusi nővérek) alapítója közbenjárásának tulajdonított csodát. A spanyol Faustino Míguez González piarista atya, tanár és gyógynövényszakértő 1831-ben született és 1925-ban halt meg. II. János Pál pápa avatta boldoggá 1998-ban. – Ezzel tehát megnyílt a lehetőség a szentté avatásra, most már csak az időpont közzétételét várjuk.

ÚJ RENDTARTOMÁNY JÖTT LÉTRE

2017. január 16-án a Generálisi Kongregáció létrehozta a Brazília-Bolívia Provinciát. Korábban itt egy függő viceprovincia létezett, amely az Emmausz Provinciához kapcsolódott. Most tehát ez a térség a területi egységek rangsorában a legmagasabb kategóriába került. Az új tartomány tagjai a korábbi viceprovincia tagjai lettek, de a generális atya máshonnan is helyezett oda rendtagokat.

Nyolc rendházban összesen harmincnégy rendtag él. Hat városban vannak piarista óvodák, iskolák, kollégiumok. Van hat plébániánk és két templomigazgatóságunk. Tartományfőnök: Javier Aguirregabiria Aguirre, tartományi asszisztensek: Iñaki Alberdi Olano, Enivaldo João De Oliveira, Maurício Martins De Melo, Carlos Curiel Herrera.

TŐZSÉR ENDRE SP

JUBILEUMI SAJTÓESEMÉNY

2017. január 27-én a Sapientia Szerzetesi, Hittudományi Főiskola Aulájában közös ünnepi sajtótájékoztatót tartott a Piarista Tartományfőnökség és a budapesti Piarista Gimnázium a rend megalapításának 400., Kalazanci Szent József szentté avatásának 250., és a budapesti Piarista Gimnázium fennállásának 300. évfordulója kapcsán. Az eseményen Labancz Zsolt SP tartományfőnök, Horváth Bálint, a pesti piarista gimnázium igazgatója, Farbak Péter, a Budapesti Történeli Múzeum főigazgatója és Koltai András, a Piarista Rend Magyar Tartományának levéltárosa szólalt fel. A rendezvényt közel 25 sajtóképviselő tisztelte meg. Az ezzel kapcsolatos tudósítások egy részét a megújult piarista.hu oldalon olvashatják, hallgathatják/nézhetik meg az érdeklődők.

50 ÉVE SZENTELTÉK PAPPÁ SZABÓ ISTVÁN ATYÁT

Február 26-án tartotta aranymiséjét Szabó István atya, a kecskeméti rendház főnöke, a gimnázium egykori igazgatója. A város vezetése nevében Mák Kornél alpolgármester mondott köszönetet Szabó István atyának sokéves együttműködéséért, pedagógiai munkásságáért. (A Szabó István atyával készült ünnepi interjút a 8. oldalon olvashatják.)

SEGÍTŐ HÁLÓ SZAKMAI NAP BUDAPESTEN

Március 2-án, a Piarista Rend Magyar Tartományának szervezésében találkoztak a hét másik szerzetesi közösség intézményeiben, egyházmegyei fenntartású iskolákban és egyéb egyházi és civil szervezeteknél dolgozó segítő foglalkozású szakemberek. A megnyitót követően – amit Bottlik Zoltán, a zsámbéki premontrei Szakgimnázium igazgatója, a Segítő Háló egyik koordinátora vezetett – a humán erőforrás mobilizálás lehetőségeiről beszélt Guba András piarista szerzetes, Kiss Didák ferences testvér, a Szerzetesi Iroda vezetője és Székelyné Kováts Eszter, a Piarista Oktatási Igazgatóság fejlesztő munkatársa. A gondolatébresztő előadás fókuszja az volt, hogy hogyan tudnak gyorsan és hatékonyan segíteni egymásnak a Háléhoz tartozó szakemberek krízis-helyzetekben. A szakmai nap folytatásában kecskeméti meg-

hívtak, Hortobágyiné Dr. Nagy Ágnes és munkatársai a „Boldogabb családokért!” Családi Életre Nevelés (CSÉN) programról beszéltek. Dr. Fellegi Borbála és Dr. Vajna Virág egy hazánkban még kevésbé elterjedt módszert mutatott be a jelenlévőknek: a helyreállító szemlélet alkalmazási lehetőségeit iskolai körülmények között. (Részletes beszámoló a piarista.hu-n olvasható.)

MEGALAKULT A HAZAI DIÁKLAVOR SZÖVETSÉG

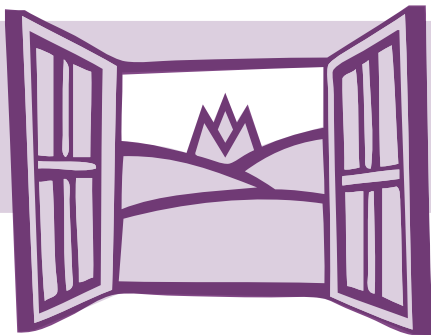
Március 7-én a Kispesti Deák Ferenc Gimnáziumban megalakult a Diáklabor Szövetség – Magyarországi Diáklaborok Egyesülete. A szövetség létrehozását a kecskeméti Piarista Iskolában működő Öveges Diáklabor kezdeményezte. Huszonnyolc diáklabor jelezte az egyesülethez csatlakozási szándékát, az alakuló rendezvényen huszonkét csatlakozó tag volt jelen. Az Egyesület elnöknek Mikulás Domonkost, a kecskeméti Piarista Gimnázium, Kollégium, Általános Iskola és Óvoda igazgatóhelyettesét (Öveges Diáklabor), alelnökének Vámosi Lászlót, a kaposvári Táncsics Mihály Gimnázium Természettudományos Laborjának vezetőjét, titkárának Csiszár Imrét, a Szegedi Regionális Természettudományos Diáklabor vezetőjét választotta. (Részletes cikk a 16. oldalon.)

HENRI BOULAD SJ ELŐADÁSA A VÁCI PIÁRBAN

Henri Boulad jezsuita atya *Az Egyház és Európa mai helyzete és jövője* címmel előadást tartott március 17-én este a váci Piarista Gimnáziumban. A szíriai keresztény családból származó jezsuita szerzetes a keresztény Európa és az iszlám vallási terjeszkedés viszonyáról beszélt a zsúfolásig megtelt díszteremben, amelynek apropóját az utóbbi években kialakult migráns helyzet adta. Henri Boulad szerint a muszlim vallás terjeszkedése komoly veszélyt jelent a keresztény Európára, ezért a migrációval kapcsolatban az óvatosságra hívta fel a figyelmet. Az előadást követően nyílt fórumon lehetett Boulad atyának kérdéseket feltenni, aki készségesen felelt ezekre, majd végezetül dedikálta a résztvevők által hozott, Magyarországon megjelent könyveit.

SZATHMÁRY MELINDA

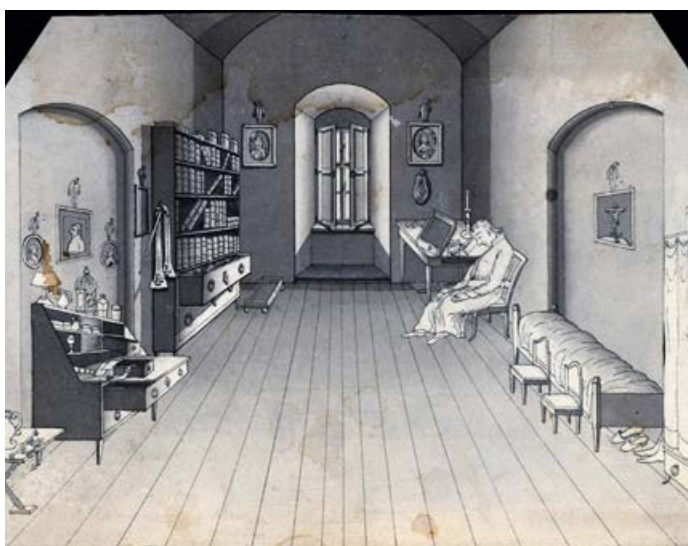

kisABLAK

a múltra

A rendtartomány gyűjteményei, a Könyvtár, a Levéltár és a Múzeum olyan nyomtatott, írott és tárgyi emlékeket őriznek, amelyek kaput nyitnak Magyarország és a piarista iskolák múltjába. Néha azonban a kisablakon is be lehet kukucskálni.

KOLTAI ANDRÁS

GYILKOSSÁG A RENDHÁZBAN (1824)

Fábri (Fabry) Jeromos 1823-ban, 64 éves korában lemondott a máramarosszigeti piarista rendház és gimnázium vezetéséről, de a gazdasági adminisztrációt, vicerektorként továbbra is ő végezte. Ez lehetett az oka, hogy 1824. január 28-án, miután vacsora után visszatért szobájába, három helyi református diák tört rá. A gyanútlan, öreg szerzetest három halálos ütéssel leterítették, majd a szobában talált pénzzel és értékekkel elmenekültek. A zajra összegyűlt piaristák már széken ülve, holtan találták rendtársukat. A tetthelyet örökítette meg - talán nyomozati célból - az itt látható gondos rajz, amely bepillantást enged egy 19. századi piarista szobájába, ahol az egyszerű ágygal és az asztallal szemben egy szekreter és egy könyvespolc állt.

(Piarista Múzeum, Grafikai gyűjtemény)

KOLTAI ANDRÁS

AZ ARANYCSAPAT KORTÁRSAI (1946)

A futball már a 20. század első felében a legnépszerűbb hazai sport volt. A piarista gimnáziumokban is űzték, részben „tömegsport” jelleggel, osztálykirándulásokon, a legjobbakból álló iskolai csapatok pedig a helyi bajnokságokon szerepeltek.

A képen a budapesti gimnázium első csapata látható, amely az 1945/1946-os tanévben a Budapest-bajnokság III. csoportjában a 2. helyet szerezte meg. Az eredmény értékét növeli, hogy ez volt a magyar futball fénykora: a piarista csapatban szereplő VI-VIII. osztályos (16–18 éves) diákok pontosan egyidősek voltak a későbbi magyar Aranycsapat tagjaival. A kép bal szélén álló Mihályfy Géza (1894–1952) piarista, a csapat szervezője és vezetője ugyan fizikát és matematikát tanított, de a sport iránt is aktívan érdeklődött. Az 1920-as évektől Veszprémben és Sátoraljaújhelyen sikerrel edzett felnőtt futballcsapatokat. Nem véletlen, hogy a budapesti gimnázium csapatának zömét az a VII.B osztály adta, amelynek ő volt az osztályfőnöke.

(Piarista Múzeum, Fényképgyűjtemény) – A képen: Mihályfy Géza SchP, Szojka Ödön (VII.A), Herein Gyula, Szabó Pál, Marcheschi Károly, Engel Antal (VII. B), Szabó Pál játékvezető

Guggoló sor: Hoványi Gábor (VI. B), Szotyory György (VI. A), Zimányi Pál (VIII.)

Ülő sor: Gálóczy Imre, Horváth Gyula (VI. A), Murai (?).

SZEKÉR BARNABÁS

1717. OKTÓBER 30.

Lenner János pesti városbíró és Zajkányi Lénárt (a S. Eustachio) piarista viceprovinciális aláírták a gimnázium alapításáról szóló szerződést.

1717. NOVEMBER 5.

Demka Sándor (a Visitatione B.M.V.) prefektus előtt 165 diák iratkozott be a gimnázium négy osztályába.

1718

A város megvásárolta a piaristák számára a jezsuiták Kis (Galamb) utcai félkész házát, ahol megnyílt a gimnázium két felső osztálya.

1719

A diákság először tartott színházi előadást, amelyet Puchóczy Márton (a S. Adalberto) rendezett Zokomus királyról.

1744

Cörver Elek (a S. Maria Magdalena) filozófiai kurzust indított, ahol az országban elsők között tanított newtoni elveken alapuló fizikát.

1762

A rendház és a gimnázium átköltözött a Városház térre, a rend által megvásárolt Glöckelsberg-palotába.

1777

Benyák Bernát a filozófusok nyilvános vizsgáját („vetelkedését”) kivételes módon magyar nyelven rendezte meg.

1777

Pest város elemi iskolájának egyes osztályait piaristák is tanították (legészen 1858-ig).

1784. JÚLIUS 27.

Szablik István a filozófiai tagozat fizikatanára, Magyarországon a második, és Pest-Budán az első sikeres hőlégballon-kísérletet hajtott végre Rapff József és Moger Károly piarista kispapok segítségével.

1784

Az egyetem Pestre helyezése miatt a piaristák filozófiai kurzusa királyi rendeletre megszűnt.

1803

A városi tanács a piarista telek Kötő utcai oldalán elemi iskolát építtetett Kasselik Fidél építőmesterrel.

1807

Aigll Glicér igazgató zeneiskolát indított, ahol ingyen tanított éneket és zeneelméletet.

1833

A gimnázium végzős diákjai *Zsenge mutatóványok* címen versfüzetet nyomtattak ki.

1845

A tartományfőnökség a piarista telek dunai oldalán kétemeletes házat építtetett Kasselik Ferenc építőmesterrel.

1850

Horváth Cyrill igazgató önképzőkört alakított, ahol a diákok „szorgalmi magyar dolgozataikat felolvasták, egymásét bírálgták”.

1851. SZEPTEMBER 15-24.

Az első érettségi vizsga, amelyre 129-en jelentkeztek. [Kétharmaduk más gimnáziumokból, ezekben akkor még nem lehetett érettségizni.]

1858. MÁRCIUS 8.

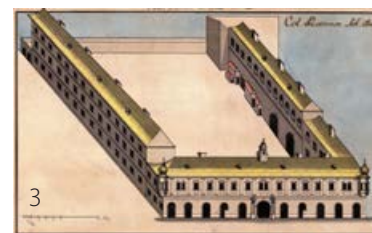
Scitovszky János primás látogatásakor a gimnázium kórusa szólaltatta meg először a „papai himnuszt” („Hol Szent Péter...”).

1863

Gottgeb Antal építőmester háromemeletes keresztszárnyat épített a gimnázium számára, nyolc osztályteremmel.

1882

Az I. (majd a II-V.) gimnáziumi évfolyamon párhuzamos osztály indult.

KÉPEK

1. A pesti Duna-part, 1837 körül (Carl Vasquez metszete, MTAK).
2. A pesti piarista rendház és iskola, 1836 [Bendik Zsigmond rajza, PMKL].
3. Szablik István hőlégballonkísérlete, 1784 (Pándy Lajos festménye, 1929, Piarista Gimnázium, Budapest).
4. A gimnázium V. osztálya Lauch János osztályfőnökkel, 1876/1877 [Piarista Múzeum].
5. A gimnázium IV/B. osztálya Ormándy Miklós természettanár tanárral és Bartos József igazgatóval, 1910/1911 [Kornis Gyula felvétele, Piarista Múzeum].

SZABÓ ISTVÁN SP: ÖT ÉVTIZEDE KRISZTUS SZOLGÁLATÁBAN – EGY KORTALAN EZERMESTER-SZERZETES ÉLETE

Hetvenhatodik életévében is fiatalokat megszégyenítő lendülettel dolgozik Szabó István, a kecskeméti piarista rendház főnöke, a gimnázium egykori igazgatója. Február 24-án volt ötven éve, hogy pappá szentelték. Ezen alkalomból február 26-án aranymiséjét celebrálta Kecskeméten, nagyböjt első vasárnapján pedig Kalocsán köszöntötték a Szent István király templomban, ahol az ünnepi szentmise szónoka Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek volt. A sokoldalú és fejlett ezermester-érzéssel megáldott Szabó István atyával március közepén beszélgettünk tanári és szerzetesi hivatásáról a jeles évforduló kapcsán.

Több mint 75 esztendeje látta meg a napvilágot Kecskeméten, ahol azóta is aktívan tevékenykedik a rend kötelékében. Milyen szellemi és lelki örökséget hoz családjából?

Édesapám kecskeméti, édesanyám gyomai származású. Apai részről pedagógus és művész családba születtem: nagyanyám tanítónő volt, nagyapám szobrász. Édesapám festőművészként rajzot és matematikát tanított a kecskeméti Piarista Gimnáziumban. 1945-ben orosz fogságba került, ahol hamarosan megbetegedett, és még ugyanabban az évben meg is halt...A családban őrzünk még jó néhány olajfestményt tőle.

Anyai részről a nagyszülők iparos emberek voltak. Édesanyám szabómesterséget tanult: női ruhák készítésével kereste meg a mindennapit, amikor a háború után egyedül maradt két fiával. Tőle tanultuk meg a rendszereteket és a lelkiismeretes munkát. Fontosnak tartotta, hogy a piaristáknál kezdjük el tanulmányainkat, és a piarista atyák figyeltek is ránk.

Hogyan emlékszik vissza gyermekkorára, az akkori városra? Mik voltak meghatározó élményei?

Iskoláskoromban közel laktunk a piaristákhoz a Déllő utcában. Még nem volt vízvezetékünk, kannában kellett hordani a vizet az utcai kútról. Öcsémmel felváltva volt ez a feladatunk, és bizony akkoriban lavórban fürödtünk. Gyalog jártunk a piacra és a boltba bevásárolni, biciklink se volt. Ha édesanyámhoz jött valaki bicikkel, elkértük tőle, hogy megtanulhassunk kerékpározni.

1959-ben lépett be a piarista rendbe, 1967-ben szentelték pappá. Mikor fogalmazódott meg Önben, hogy szerzetesi pályára lép? Kik voltak példaképei, akik inspirálták?

A szerzetesi pályára lépés negyedik gimnáziumban fogalmazódott meg bennem véglegesen. Tanáraink szinte mind piarista szerzetesek voltak. Utólag derült ki, hogy a **salvator nővérekkel** közösen sokat imádkoztak értem. Osztályfőnökömet, **László Mihályt**, és hittanáromat, **Örkényi Jánost** emelném ki, akik leginkább hatottak rám, de természetesen a többiek is összességében.

Sokan ismerik Önt „ezermester-szerzetesként”, aki még vitorláshajókat is épített, javított. Honnan ered a hajók iránti fokozott érdeklődése?

A hajók és evezők javításába már általános iskolás koromban bevontak a piaristák. Emlékszem, hogy lovas kocsival vittük ki a tőlünk 30 km-re lévő Tiszához a szalmazsákokat, és azoknak a tetején az általunk megjavított hajókat. Így kezdődött. Gimnazistaként, majd kispapként sokat segítettem tanárainknak akár vitorláshajók építésében is. Tanárként kezdtem aztán önállósdni; **Havas József** tanár úrral elkezdtük az üvegszálás műgyanta hajók készítését. Ezek a hajók még most is többnyire megvannak.

Matematika-fizika szakos tanárként, a kecskeméti piarista iskola igazgatójaként mik voltak az Ön számára az elsődleges célok a diákok nevelése terén?

Mint matematika-fizika szakos tanár, fontosnak tartottam az összefüggések keresését, az ok-okozati kapcsolatok felfedezését, a miértek megfogalmazását. A teremtett világban rend van, ezért tudunk mindezzel foglalkozni. Az is lényeges volt számomra, hogy közösségek alakuljanak ki. Ezért szorgalmaztam, hogy ne csak tanórán, hanem egyébként, azon kívül is legyünk együtt. Menjünk el pl. egy-egy hetes nyári túrára, ahol közösen kell szembenéznünk a nomád természetben élés és működés nehézségeivel.

is, de egy borulás után a kajakosoknak elég volt. *(Mósológ.)* Össze kellett fognunk, hogy tovább mehessünk, egy kis cserével sikerült is ezt megoldani.

Mit tart a hivatásában a legszebbnek és a legnehezebbnek?

Nem kis kihívás annak az elérése, hogy pl. a gyenge tanuló is megértse a matematika feladatot. Öröm látni, amikor fölcillan a szeme, hogy sikerült befogadnia a tananyagot.

Jelenleg házfőnök (2010-től), a rendtartomány gazdasági bizottságának tagja (2007-től), s a Szent Erzsébet templom igazgatója (2013-tól). Emellett a cserkészletben is aktív szerepet vállal a mai napig. Mivel tölti legszívesebben szabadidejét?

Szívesen megyek ki **Tiszaugra**, vagy **Bugacra**, hogy az ottani házak működését biztosítsam. Örömmel tervezgetek, álmodozok, hogy pl. ezeken a helyeken mit lehetne és kellene felújítani, hogy jobbak legyenek. Matematikus voltomból kifolyólag szívesen foglalkozok egy olyan adatbázissal, amelyben meg lehet nézni, ki mikor járt a kecskeméti Piárba, kik voltak az osztálytársai és tanárai. Egy része már el is készült: pl. az összes diák nyilvántartásba került, akik azóta jártak a Piárba, amióta számítógép létezik. Azért még nagyon sok munka van vele...

Tudna-e egy rövid személyes történetet megosztani ezzel kapcsolatban?

Az érettségi találkozón rendszeresen visszahallok olyan érdekes történeteket, amikre nem is emlékszem. Olyan mozzanatok is felidéződnek az egykori diákok által, amiket akkor nem tudatosan cselekedtem, de mégis az életvitelemben benne volt.

Egyszer a hetvenes években a **Garamra** mentünk kajakozni. Könyvből próbáltuk megtanulni, hogy hogyan kell „szakszerűen” majd a vadvízen, a zúgókon, a kövek között evezni, de a valóság mégis más volt. Léket is kapott az egyik kajak, amit be kellett azonnal foltozni. Ez sikerült

Hogyan látja a szerzetesség jövőjét Magyarországon? Mi lenne az a néhány érv, amely mentén tiszta szívből ajánlaná e hivatást egy érdeklődő fiatalnak?

Nehezen köteleződnek el a mai fiatalok: házasságra, szerzetességre...pedig érdemes.

Egy tanárember mindig a fiatalok közt él, ezért **fiatal is marad**. Mindig lesz feladata, mert fiatalok mindig is lesznek, és fontos lesz, hogy az **igazi értékeket** mutassuk meg nekik. Ehhez pedig a **Jóisten** mindig megadja a segítségét.

SZATHMÁRY MELINDA – SZABÓ ISTVÁN SP

KAPCSOLATBAN, PÁRBESZÉDBEN

A PIARISTA DIÁKOKKAL

Idén újult erővel folytatódnak a korábbi pedagógiai és fejlesztési kezdeményezések a rendtartományban. Az alábbiakban néhány kiemelt projektünket mutatjuk be.

ÉPÜL AZ ISKOLAI DIÁKÖNKORMÁNYZATI KÉPVISELŐI HÁLÓZATA

Kiemelt céljaink között szerepel, hogy a POI fejlesztő csapataként személyesen is támogassuk iskoláink diákjainak közösségi életét, felelős önkormányzatiságának növekedését, hálózatos kapcsolódását. **Diákönkormányzat** minden piarista iskolában működik. Általuk a diákok elvileg aktív részesei lehetnek az iskolai élet alakításának; nemcsak programok szervezésével, hanem a diák-szemponatok képviselésével is.

Ahány intézmény, a szervezet annyiféle módon él. Mindenhol fontos értékeket, egyben komoly fejlődési lehetőségeket hordoz. Annak érdekében, hogy az egyes intézmények képviselői egymást támogathassák, egymástól tanulhassanak, közösen gondolkozzanak, **évente kétszer találkozót** szervezünk számukra. Az első együttlét **tavaly októberben** volt, ami nagyon jól sikerült. A képviselők megismerkedtek egymással, ötleteket és gondolatokat cseréltek, lendületet adtak és kaptak. Azóta közös **facebook csoport** is működik, amelyen sikeres iskolai programokról mesélnek. Második találkozónk **2017. május 29-én** lesz.

SZÉKELY ZOLTÁN

ÚJ ALUMNI-TALÁLKOZÓK

Rendünk gazdag öregdiák-hagyományába illeszkedve, egyben új lendületet is adó kezdeményezésként január óta **minden hónap utolsó vasárnapjának estéjén** találkozóra hívjuk az **elmúlt tíz évben érettségizett** diákokat budapesti gimnáziumunkba.

A meghívás mindenkinek szól, függetlenül attól, hogy melyik iskolánkban végzett – és **Budapestre**, mert azt tapasztaljuk, hogy sokan tanulnak, dolgoznak itt közülük. Egymáshoz, az iskolákhoz, a piaristákhoz való kapcsolódás vágyával hirdetjük havi együttléteinket; hogy meg tudjunk élni és tartani fontos értékeinket. Az összejövetel szentmisével kezdődik, majd érdekes, a piarista világról hírt adó előadást hallgathatunk, beszélgethetünk tematikusan vagy kötetlenül, s ha kedvünk tartja, éjjel sportolhatunk a tornateremben. Nagy öröm a találkozás, szívből várjuk a következő alkalmakat.

SZÉKELY ZOLTÁN

PIARISTA PEDAGÓGIAI ALAPKÉPZÉS – RÖVIDESEN VÉGEZ A NEGYEDIK ÉVFOLYAM

Többéves előkészítés után a 2013/2014-es tanévben indult útjára a „PIPA”, piarista pedagógiai alapképzésünk. A programnak 2017 májusára már csaknem száz öregdiákja lesz.

A PIPA egyfelől **akkreditált képzés** – egy ötalkalmas, oklevélátadással záródó éves kurzus. Az alkalmakon **életünk öt területére** figyelünk, melyekre egy-egy háromnapos blokkot szánunk. Foglalkozunk pedagógusi hivatásunkkal,

a ránk bízottak személyes kísérésével, a csoportok vezetésével, folyamataik irányításával, nevelői közösségeinkkel, és az evangelizációval, mint meghívásunk céljával, lényegével.

A PIPA ugyanakkor **piarista közösségiségünk mélyítése** is. Minden alkalmon sajátosan kötődünk **Kalazanciushoz** és karizmánkhoz. A „pipások” között élő kapcsolat alakul: egymás munkájának, kérdéseinek, személyének megismerése; a közösen eltöltött kereső napok szorosabbá teszik a résztvevők és rajtuk keresztül intézményeink kapcsolatát. *„...mint annyiszor, most is magam előtt láthattam, hogy egy-egy feladatot milyen sokféleképpen értelmezzünk. A hétköznapokban, pedagógiai munkámban nagyon hasznos, ha ezt újra és újra szem előtt tartom.”* – írta az egyik résztvevő. *„Többektől is kaptam elismerő szavakat. Különösen sokat jelentettek kísérőm szavai. Nagy öröm volt számomra a személyes beszélgetés, a középső csoportunk mélysége, társaim őszintesége.”* – fogalmazott másikkal.

A PIPA **egyéni és közösségi tanulási folyamat**. Megéltük, hogy **valódi fejlesztő közeg** mindazok számára, akik részt vesznek benne – nekünk, képzőknek és a képzetteknek egyaránt. *„A képzési alkalmon nem zavart, ami máskor szokott. Nem zavart, hogy nyitogatni próbál valaki. Nem zavart, hogy alig volt passzolási lehetőség. Nem zavart, hogy „rossz” választ mondok, mert nincs rossz válasz.”* – értékelt egy pipás pedagógus. *„Nem előadásokat hallgattunk, nem kész „receptet” kaptunk, hanem fokozatosan, magunkba nézve, egymást segítve kerültünk egyre közelebb a lényeghez.”* – emlékezett egy másik résztvevő. *„...nem kaptunk egyértelmű megoldás-paneleket, mindenki hozhatta a saját „megoldásait”, viszont a legvégén azért megtörtént az értékelés és zárás - ami segített eligazodni.”* – összegzett egy harmadik kollégánk.

A PIPA, tehát a képzés, a közösségi és a tanulási folyamat folytatódik.

**SZÉKELYNÉ KOVÁTS ESZTER, GUBA ANDRÁS SP,
GULYÁS PÉTER ÉS LÁZÁR LÁSZLÓ**

VÁCI FEJLESZTŐ KÖZPONT – EGY FORMÁLÓDÓ ÚJ PIARISTA INTÉZMÉNY

2017-ben folytatódnak a váci **Munkaerő-piaci Elhelyezkedést Segítő Speciális Fejlesztő Központ** előkészítő, tervező munkálatai. Hosszú és alapos munkával, számos szakember áldásos együttműködésében megszületett az intézmény szakmai koncepciója. Tavasszal útjára indulnak a fejlesztő központ működését megalapozó kutatások és részletes szakmai fejlesztések, ősszel pedig megkezdődik a „próbaüzem”, ahol az érdeklődő fiatalok már igénybe is vehetnek egyes szolgáltatásokat.

A volt ferences rendház épületében megnyíló piarista fenntartású intézmény missziója egy **személyre szabott szolgáltató központ és közösségi tér** életre hívása, amely elsősorban **sajátos nevelési igényű gyerekek** és **fogyatékos fiatalok** életpálya-tervezését és -építését támogatja a fiatalok teljes emberi kibontakozásának céljából. Segíti az érintett fiatalokat hivatásuk meglelésében, az általuk választott végzettség megszerzésében, a munkaerőpiacon történő elhelyezkedésben.

Rendünk küldetésének alapvető eleme, hogy elkötelezetten felelősséget vállal a társadalom alakításáért. A fejlesztő központ létrehozása e küldetés szép része. Az intézmény **Vácott**, a rendház épületének teljes felújítása és a tervezett szolgáltatásokhoz szükséges átalakítások után, a mai tervek szerint **2019-ben** nyithatja majd meg „teljes üzemben” kapuit.

ZIKKERT ANTAL ÉS SZABÓ GABRIELLA

DIGITÁLIS MINTAISKOLA A PESTI PIÁRBAN

ALAPÍTVÁ:

1717

WWW.GIMN.PAIR.HU

A budapesti Piarista Gimnázium e tanév őszétől kapcsolódott be a Digitális Mintaiskola Programba. Egy csapatnyi vállalkozó szellemű kolléga igyekezett megismerkedni azokkal az új lehetőségekkel, amelyeket két nagy érintőképernyős tábla, a tanulói tabletek és laptopok jelentenek az iskolában. Elsőre gyakran egy sűrű dzsungelnek látszódik ez a digitális világ, amelyben machete-vel halad előre az utat törő magányos harcos. Alábbiakban e vállalkozó szellemű hódítók rövid beszámolóit olvashatók.

Az egyik történelem házi feladat keretében *demagóg* mondatokat kellett írni a tanulásról. Sok minden született (például: „Az iskolába csak az járjon be, aki szeretne, így szabadabbá tehetnék a gyerekek életét.”), ám az egyik mondat szöveget ütött a fejembe: „Akármennyire is okos a tanár, nem tud annyit, mint az internet.” Ez persze tényleg demagóg megállapítás, de van egy kicsi igazságtartalma, s utal is valami égető kérdésre, ami sokszor megjelenik a háttérben a tanórák során: *mit kezdünk a zsebünkben, sőt a „levegőben” lévő információforrással, tudunk-e vele bánni, hogyan használjuk ki annak mennyiségét és gyorsaságát?*

A **Digitális Mintaiskola Program** egyik alapkérdése is ez. Nemcsak új típusú eszközök jelennek meg az oktatásban, hanem új gondolkodás is kezd belopódzni az eszközökkel együtt. A tanár (tudása) továbbra is tiszteletreméltó adott esetben, továbbra is elengedhetetlen az irányító szerepe, nélküle nem is képzelhető el a tanulás. A tanár szerepe ugyanakkor abban változhat, hogy tanóráján maga mellé jobban beengedhet új típusú ismeretforrásokat (már nemcsak a tankönyvet), új típusú feladatokba vonhatja be a diákokat, hagyhatja őket (kénytelen hagyni?) olykor elkalandozni (és olykor tévutakra térni), s más tevékenységek is segíthetnek elmélyülni a tananyagban (amelynek határai módosulnak, olykor eltűnnek vagy átalakulnak).

Az **internetre kapcsolt eszközök** használata sok mindent megváltoztat: olykor / a tanóra egy részén a (csak a) ta-

nárra fókuszáló figyelem lazul, de a diákok egyéni érdeklődésének jobban tér nyílhat; olykor a fegyelem lazább lesz egy-egy feladat során (is), de a diákok nagyobb részben vonódnak be az órai tanulásba; olykor a diákkézben lévő eszköz a diákok körében vidámsággenerátorrá válik, de talán ez is segít a tanulást / a tantárgyat szerethetőbbé tenni, s az addig játékra (is - ?) használt technikát gyakorlati segítőtárrá teszi.

Az eszközök megjelenésével során **új problémák** vetődtek fel - amit mind nem is tudtunk még megoldani -, de az eszközökkel **igénybe vehető lehetőségek száma** megsokszorozódott.

Az ókori **Horatiusunk** bár nem birtokolt tableteket, sem interaktív táblát, sem internetet, de ha lett volna a birtokában ilyen, akkor költeményeinek ez lett volna az illusztrációja. Ezt olvassuk nála: „*omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci / lectorem delectando pariterque monendo.*” (Horatius, Epistulae II. 3., 343-344.) „*Osztatlan tetszést az arat, mi a hasznosat, édest / jól elegyítve tanít, s közben komoly élvezetet nyújt.*” (Muraközy Gyula fordítása.) Ez az egyik fő célja a **Digitális Mintaiskola Programnak** is.

S most már az eredeti demagóg mondatot is átalakíthatjuk: „*Akármennyire is okos a tanár, nem nélkülözheti órán sem az internetet*”... S így lesz aktuálissá napjainkban a régi piarista mondás: „*Mindannyiunk ügye, hogy ne legyen gügye a gyagya agya, ügye...*” Az új eszközök, szoftverek és lehetőségek ehhez segíthetnek hozzá mindannyiunkat.

NÉHÁNY GONDOLAT, TAPASZTALAT A DIGITÁLIS MINTAISKOLA PROJEKTTTEL KAPCSOLATBAN:

„Örültem a lehetőségnek, hogy részt vehettem ebben a projektben. Érdeklődéssel vártam a képzési alkalmakat, remélve, hogy pedagógiai eszköztáramat gyarapíthatom általa. Nemrég fejeztem be az egyetemi tanárképzést, így nekünk külön kurzusunk volt, amely **digitális eszközök tanórai felhasználásával** foglalkozott. Számos ott tanult dolgot használok mostanság. Tapasztalataim alapján jobban lekötik a diákok figyelmét azok az anyagrészek, amelyeket számítógép vagy kivetítő segítségével mutatok be. Ezek miatt is volt bennem kíváncsiság. A képzések alkalmával sok olyan dolgot tanultunk, amely nekem újdonság volt, így például minden, ami **okoseszközök** használatával kapcsolatos. Kiemelkedik ezek közül a **Geogebra alkalmazás** alaposabb megismerése, amelyet azóta a leggyakrabban használok óráimon. Több **online kvízt** készítettem **Socrative programmal**, amelyek általában tudták motiválni a diákokat. Gondolatok megosztásához alkalmas felületet találtam a **linoit.com** oldalon. Sajnos a **technika** megfelelő működésével sokszor voltak problémák, a tanári és tanulói eszközökkel egyaránt. Leggyakoribb hibaként jelentkezett a **lefagyás**. Ezeket kezdetben nehéz volt kezelni, de idő elteltével valamivel ügyesebbek lettünk. A diákok között lévő **gyorsaságbeli különbségek** még jobban kijöttek a tanulói eszközök alkalmazásakor. Remélem, hogy tovább tudok, tudunk majd fejlődni a digitális eszközök használata terén a tanításban. Célunk, hogy ezáltal a diákokat jobban motiváljuk, illetve a kor igényeihez jobban illeszkedő tudást adjunk a kezükbe.”

MOÓR ISTVÁN

„Az elmúlt három hónapban én is és a diákjaim is sok új dolgot tanultunk az internet, a táblagépek és az intelligens táblának köszönhetően. Az digitális szolgáltatások új tanulási lehetőségeket, új ablakokat nyitottak meg, számos új információval gazdagítottuk angol nyelvtudásunkat és általános műveltségünket. Az internet tanórai használata új kihívások elé állított és rávilágított kevésbé türelmes énünkre, próbára tette fegyelmezettségünket és választani tudásunkat. Gyakran másodpercek alatt felcserélődtek a tanári és tanulói szerepek: néha a diákjaim tanítottak engem és én igyekeztem nagyon odafigyelni, mert több szólamban tettek. Majd én segítettem a sok ismeret között az eligazodást. Felértékelődtek a negyvenöt percek is. Megtapasztaltuk, hogy ugyanaz a negyvenöt perc, ami a régi termünkben még elég volt sok mindenre, most már elrepül és a szünetet jelző csengő hangját nem kívántuk. Harcoltunk az adatok sokaságával és az intelligens szolgáltatások bőségével is. Volt, hogy Midász királyhoz hasonlóan, azt hittük, hogy pontosan olyan okosak vagyunk, mint amilyen gazdagok, és napokig semmi sem ingatta meg önteltségünket. Majd következett egy feladat, amely megmutatta, hogy aki sokat markol, keveset fog, és hogy jobban járunk, ha kevesebbet ismerünk meg, de azt mélyenszántó módszerrel, újra és újra elővesszük. Hosszú utat tettünk meg ebben a három hónapban és megegyeztünk, hogy ez a fajta tanulás egyike a legjobb dolgoknak, melyek velünk történtek az elmúlt három évben.

PAP EMESE

- A megbízható internet-hozzáféréssel és a tanulói laptopok megjelenésével hatalmas mértékben megnövekedett a lehetőség a következő munkaformákkal történő tanulásra: **forráselemzés; mozaiktanulás; tárlatvezetés; disputa; projektmunkák.**
- Nagyon előnyös, hogy a **felhőalapú technológiák** használatával a diák számára mindig elérhető minden munkája, minden tanári anyag, minden taneszköz, sőt, akár az osztálytársai által készített munkák is. A feladatok beadásához egyszerűen rendelhető határidő.
- Azokban a tárgyakban, amelyeket nem a különböző módszerek gyakoroltatása strukturál (mint pl. a matematika, idegen nyelvek és az informatika), hanem amelyeket inkább az **ismeretjellegű tudás** tematizál (pl. földrajz, történelem, irodalom), teljesen átalakulóban van az oktatás, hiszen a szükséges információk milliósorosa elérhető a diák számára pár kattintással. Digitális feltételek között gyorsan szembesül a tanár azzal, hogy az **ismeretanyag által történő képességfejlesztést** célszerű előtérbe helyeznie (pl.: kritikus látásmód, hatékony érvelés, idegen nyelvi kompetenciák; szövegértés, társas kompetenciák stb.)
- A diákok egy-két hónap után már **készség szinten** használják az internetes felületeket. (pl. a **Google Drive** környezetet).
- A **hatékony internetes keresés** még mindig viszonylag gyengébben működik. Ennek a megtanulása nem egyenlő pusztán technikai készséggel, hanem erősen összefügg a tudás konstruktivista jellegével: fontos, hogy a meglévő tudásunkat minél többféle módon tudjuk alkalmazni; a különböző kontextusokban megszerzett tudáselemeket más-más környezetbe is tudjuk adaptálni. Tapasztalataim szerint az interneten való hatékony keresés elég jó mutatója az általános intelligenciának. Földrajz tantárgyban például jól meghatározható fejlesztési cél az, hogy az órán vett témakörben a diák legyen képes egy önálló dolgozat elkészítésére, általa felkutatott internetes források alapján.
- A tudás megszerzésének különböző módjai alkalmasak arra, hogy a komfortzónát folyamatosan tágítsuk: a diák minél több különböző helyzetben tudjon hatékonyan tanulni: ez – különösen 7-8. évfolyamon – sok diák számára a bizonytalanság tapasztalatát jelenti, az alkalmazkodás viszont a következő fejlődési zónába való bekerülést.
- Összességében a diákokat **motiválja** a digitális tanulási környezet.

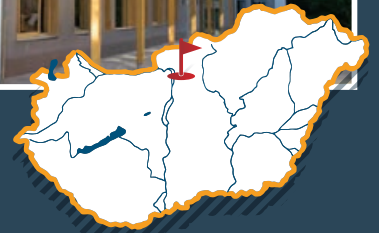
RAPKAY BENCE

JUBILEUMI ÉVÜNK A JUBILEUMI ÉVBEN

ALAPÍTVÁ:
1991
WWW.G-PIAR.HU

A rend négyszáz évéhez képest még igen csak zöldfülűnek számítunk, mégis nagy örömmel és büszkeséggel gondolunk vissza arra, hogy huszonöt évvel ezelőtt bátor lépésre szánta el magát a rendtartomány: a gimnáziumi oktatás mellett új területen, a szakképzés világában segíteni a fiatalokat. Így kerültünk Keplerként a madách-i helyzetbe, azzal a különbséggel, hogy az „álom az álomban” helyett a nagy évfordulón belül mi is jubilálunk, s ennek köszönhetően adunk hálát egész tanévben az iskoláért, alapítókért, támogatókért és közösségünkért.

Az ünnepségeket szeptemberben a **Veni Sancte** alkalmával kezdtük, amire az iskola közössége együtt vonult át, a menet élén zászlónkkal: így a gödi közösség is láthatta, különleges tanévet kezdünk. Az alsógödi Szent István-templomban **Labancz Zsolt atya** mellett **Jelenits István tanár úr**, iskolánk életre hívója is jelen volt az „ezüstmisén”, ahol immáron huszonötödször is becsengettek a piarista szak-ember képzésben. **Tartományfőnök atya** a mise főcelebránsaként szentbeszédében megköszönte áldozatos munkáját **Jelenits atyának** és **Golda Gábor** építésznek, aki az első tíz év igazgatója volt, „és mindazokét is, akik azóta is folytatják ezt a hivatást, mely Kalazanczi Szent József eredeti elképzeléséhez, a legszegényebb fiatalok felemeléséhez olyan közel áll” – tette hozzá.

Ezután nem sokkal, 2016. október 21-én, párbeszédet kezdeményezve, **szakmai napra** hívtuk a szakképzésben szerepet vállaló egyházi intézményeket, a szakképzés állami felelőseit és a gazdasági élet képviselőit. A **Gödi Jelenlét**: a **rendház**, az **iskola**, valamint a gyakorlati oktatásért felelős **Gödi Piarista Kft.** közösen azt a célt tűzte ki, hogy ezen a rendezvényen találkozhassanak mindazok, akik a legtöbbet tehetik a szakképzésért. Az esemény fővédnöke **dr. Odrobina László**, szakképzésért és felnőttképzésért felelős helyettes államtitkár, piarista öregdiák volt. **Lázár László**, a piarista rend oktatási igazgatójának megnyitó beszéde után az előadások sorát is a helyettes államtitkár kezdte, aki rámutatott, hogy az állam célja a stabil rendszer kiépítése, amelyben komoly szerepet szánunk az egyházi szakképzésnek. A délelőtti során előadóink volt még a kamarák részéről **Tóth Ferenc** (Pest Megyei Iparkamara), a váci Szakképzési Centrumból **Dudás Tibor** főigazgató, míg a délután az egyházi-szerzetesi fenntartóké és igazgatóké volt. A **Gödi Jelenlét** egyedülálló kezdeményezéséről **Pelyhes Gábor** mode-

rálásával **Valaczka János Pál** prézes, **Dekiszkyné Fejér Rita** igazgató és **Meyer Tamás** ügyvezető beszélgetett. Ezt követően szót kaptak az egyházi-szerzetesi fenntartású szakképzők képviselői is: **Bottlik Zoltán** a premontreiektől, **Koblencz Attila** a szalézi rend részéről beszélt a terület kihívásairól és szépségeiről. **Bángi-Magyar Attila** a szerzetesi kerekasztal eredményeit, a **Servitor Pro Multis** értékeit és tevékenységét mutatta be a résztvevőknek. A fokozott médiaérdeklődésnek köszönhetően az eltelt időben a **Katolikus Pedagógiai Intézet** és egy **békési szakközépiskola** is szakmai kapcsolatot kezdeményezett velünk.

Két lényeges esemény fűződik még a tanévben iskolánkhoz és a gyakorlati oktatáshoz, melyek szorosan nem kapcsolódnak a jubileumhoz, mégis mutatják, milyen fontos és eredményes szakmai munkát végzünk. Február közepétől március elejéig vendégünk volt az **Angers**-ban található szakképzési centrum 21 diákja és kísérő tanárai. A francia fiatalok fémes képzésben tanulnak, szakmai gyakorlatukat az **Erasmus+ program** keretében Gödön töltötték. A **karosszerialakatos, szerkezetlakatos, szerkesztő** szakmáinkat próbálták ki, s mindemellett segítettek a **jubileumi vaskapu** elkészítésében, melyet

Veni Sancte

Angers-i cserediákok Gödön

Tatár András tervei alapján a májusi ünnepségen adunk át. Ezek mellett megnézték a fővárost és a Dunakanyart, és képet kaptak arról is, hogy a piarista szakképzés hogyan működik Gödön. Remélhetőleg a jövőben is együtt tudunk működni velük.

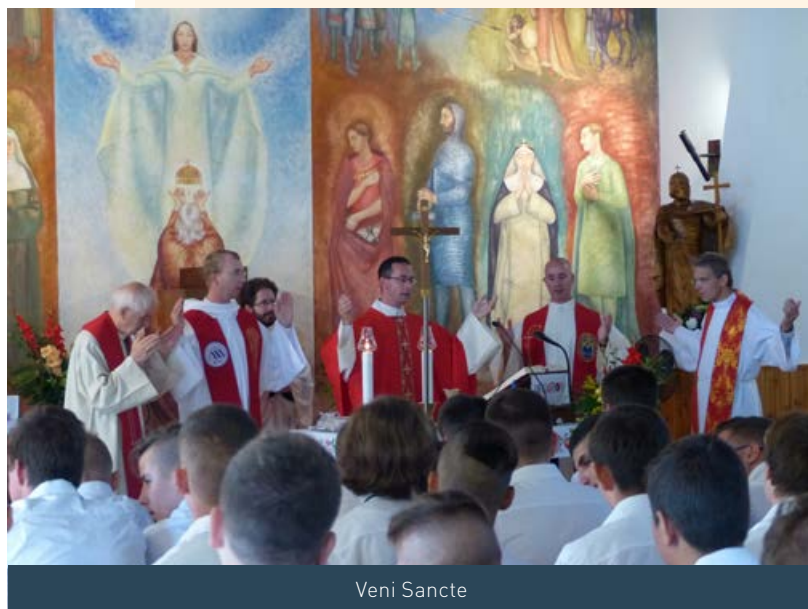
Március elején négy szakmában is Gödön rendezték a Szakma Kiváló Tanulója Verseny középöntőjét. Az első forduló elméleti feladatai után gyakorlati válogatót rendeztünk az ácsok, kőművesek, festő-mázolók és a szárazépítők számára. A verseny megszervezése igen komoly szakmai elismerésnek számít, büszkék vagyunk arra, hogy otthont adhattunk neki. Ugyanakkor két diákunk is hazai pályán versenyzett: Borbás Roland és Tuboly János ács-tanulók (felkészítő tanáruk: Forró Máté), akik közül utóbbi az országos döntőn is részt vehet áprilisban. És ha már SZKTV, másik két szakmában is a legjobbak közé került a gödi leendő szakemberek közül egy-egy fő: Sóti Bendegúz a szerszámkészítők (felkészítő tanárai: Horváth Ferenc és Vajó György), Jakus Péter a karosszérialakatosok (felkészítő tanára: Simon-Csernyik Szilvia) versenyében jutott a legjobb tizenkettsébe. A jubileum évében tehát újabb három szakmánkban öregbíthetik a diákok az iskola hírnevét, melyekben már régen, vagy még egyáltalán nem jutottunk a verseny országos döntőjébe.

A jubileumi ünnepek következő állomása áprilisban lesz; országos focikupát rendezünk majd a piarista iskolákban tanuló diákoknak Gödön, a városi nagypályán. Reméljük, minél több piarista csapatot köszönthetünk az indulók között!

A tanév utolsó jubileumi eseménye az a rendezvény lesz, melyet május 25-26-án tartunk. Nem véletlenül lesz kétnapos: az első rész a mostani diákoké, napközbeni vetélkedéssel és éjjeli focibajnoksággal. Másnap öregdiákjainkkal, vendégeinkkel kiegészülve szentmisével ünnepeljük a negyedszázados évfordulót, átadjuk a felújított főkaput, majd a meghívottakat vendégül látjuk az iskolában.

Reméljük, a következő években, évtizedekben még sokan lesznek társaink Kalazanci Szent József eredeti tervének folytatásában, megvalósításában! Mi mást is kérhetnénk ehhez, mint amit Ferenc pápa szökött: imádkozzanak értünk!

BESZE ERIKA

Veni Sancte

Szakmai nap

KECSKEMÉTI INNOVÁCIÓK

MEGALAKULT A MAGYAR DIÁKLAVOR SZÖVETSÉG

Március 7-én a Kispesti Deák Ferenc Gimnáziumban megalakult a Diáklabor Szövetség – Magyarországi Diáklaborok Egyesülete. Az utóbbi években országsszerte számos korszerű természettudományos diáklabor jött létre. A szervezet célja, hogy ezek a diáklaborok a leghatékonyabban szolgálják a természettudományos oktatást. A szövetség létrehozását a kecskeméti Piarista Iskolában működő Öveges Diáklabor kezdeményezte, nem utolsósorban a német diáklaborokban és a németországi laborszövetséggel való kapcsolat során szerzett tapasztalatok felhasználásával.

2015 áprilisában kezdte meg működését az **Öveges Diáklabor** a kecskeméti **Piarista Iskolában**. Egyike volt annak a 66 diáklabornak, amelyek a **TÁMOP 3.1.3 pályázatok** támogatásával jöttek létre gimnáziumokban. 2017. március 7-én Budapesten megalakult a **Diáklabor Szövetség – Magyarországi Diáklaborok Egyesülete**. Eddig tizenkilenc diáklabor, két támogató szervezet és négy természetes személy csatlakozott hozzá. Régóta terveztük a szövetség létrehozását, hisz látszik, hogy e nélkül aligha van esély rá, hogy a mintegy **60 millió eurónyi fejlesztés**, ami a pályázatok során megvalósult, hosszabb távon is hatékonyan szolgálja a természettudományos oktatást.

A diáklaborok ugyanis nagyon különböző motivációs indítatásból és háttérrel jöttek létre, emellett nincs meg az a szakmai és anyagi bázisuk, ami szükséges a folyamatos

ALAPÍTVÁ:
1714 (1993)
WWW.KECSEKEMET.PIAR.HU

fejlesztéshez és a kapacitások kihasználásához. Ezért lett szükséges a laborok összefogása. Az egyesület célul tűzte ki maga elé, hogy közösen hoz létre és oszt meg tudásokat, gyakorlatokat.

A laborok jövője szempontjából a legfontosabb területek:

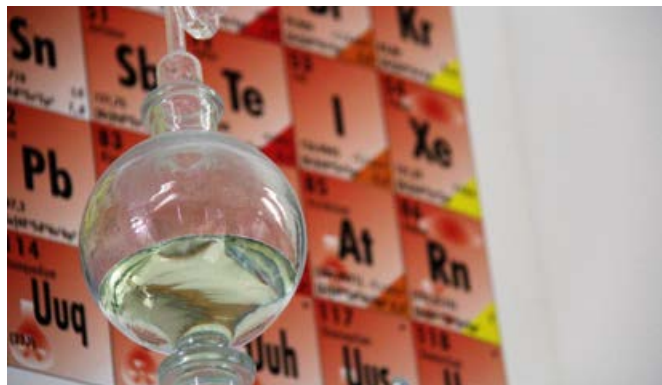
- A fenntartókkal és az oktatási kormányzattal együttműködve, fenntartható finanszírozás biztosítása, többféle forrás bevonásával.
- További laborok létrehozásának ösztönzése abból a célból, hogy a diákok minél nagyobb hányada jusshasson el diáklaborokba. Szükséges kialakítani a felsőoktatással a megfelelő együttműködést, hogy a pedagógusképzést segítsék a diáklaborok, és a műszaki felsőoktatás részéről is legyen hozzájárulás.
- A laborok pályaorientációs szerepének kihasználása és fejlesztése, együttműködésben a szakképzéssel, az iparral, az iparkamarákkal és a felsőoktatással.
- A környezeti nevelés terén közös tevékenység kialakítása a közműszolgáltatókkal.
- A laborokon belüli tudásmegosztás segítése, a nyilvánosság bevonása, a gazdasági és politikai döntéshozók tájékoztatása, támogatásuk megnyerése.
- Mindezekhez források keresése, és a laborok támogatása a saját források megtalálásában.

A laborszövetség létrehozása során fontos inspirációs tényező volt a németországi diáklaborok hasonló szervezete. A **Lernort Labor – Németországi Diáklaborok Szövetsége** 2010-ben alakult 23 taggal, most közel 300 tagja van, mintegy 160 labor csatlakozott hozzá. Évente tartanak országos konferenciát, amin tavaly **Saarbrückenben**, idén március 12-14-én **Würzburgban** vettünk részt. Az idei téma a „*Diáklaborok szerepe a pedagógusképzésben*” volt. A német diáklaborok nagyobb része nem iskolákban, hanem az egyetemeken van, szerves része a szakmódszertan oktatásának. A **LeLa** konferenciái nagyon alkalmasak rá, hogy áttekintést nyerjünk a diáklaborok sokféleségéről, kiváló ötleteket kapjunk és kapcsolatokat is építsünk. Ezen felül az **Erasmus plus** pályázat támogatásával meglátogatunk diáklaborokat, idén **Heidelbergben** és környékén.

A hazai **Diáklabor Szövetség** létrehozásában kezdeményező szerepet vállaltunk, az egyesület székhelyét is a kecskeméti iskolánkba jegyeztük be. A szövetség vezetését szegedi és kaposvári laborvezetőkkel közösen látjuk el. Ezzel piarista hagyományokat is követünk, amennyiben a természettudományok területén vállalunk **úttörő szerepet**, és egy társadalmilag is fontos ügy mellé állunk. A diáklaboroknak ugyanis fontos szerepe lehet abban, hogy minél több diák juthasson korszerű ismeretekhez a természettudományok területén függetlenül attól, hogy milyen iskolába jár.

MIKULÁS DOMONKOS IGAZGATÓHELYETTES

DIGITÁLIS MINTAISKOLA PROJEKT A KECSKEMÉTI PIARISTA ISKOLÁBAN

Digitális Iskola „pilóta program” indult 2017-ben a digitális pedagógiai fejlesztések első lépéseként. A megvalósítás a Digitális Oktatási Stratégia ajánlásai, illetve a stratégia elfogadásáról rendelkező Kormány-előterjesztésben foglalt feladatok szerint kezdődik el.

A stratégiában foglalt digitális fejlesztéseket megelőzően az **Informatikai Vállalkozások Szövetsége (IVSZ)** koordinációjában elindult egy olyan **Digitális Mintaiskola** projekt, amelynek keretében – az állami, civil és piaci szereplők összefogásával, jelenleg 10-12 köznevelési intézmény bevonásával – a későbbi digitális fejlesztések technológiai, személyi és pedagógiai feltételeinek előzetes tervezése, kialakítása, finomhangolása történik meg. Ebben a projektben részt vesz a kecskeméti **Piarista Iskola** is, kinek fő támogatója a **Gamax Laboratory Solution Kft.**

A Digitális Mintaiskola projekt célja, hogy választ adjon az alábbi kérdésekre:

- Milyen IKT eszközrendszer biztosítja a 21. századi digitális pedagógia hátterét?
- Milyen digitális pedagógiai módszerek hatékonyak és ehhez milyen humán infrastruktúra kialakítása szükséges?
- Hogyan lehet a későbbiekben a mintaiskolai környezetet alkalmazni a teljes köznevelésre?
- Milyen módon lehet üzemeltetni technikai szempontból a digitális iskolákat? Milyen külső technikai feltételek szükségesek?
- Milyen sávszélesség, illetve belső hálózati architektúra biztosítja a leginkább hatékonyan a digitális pedagógiai módszertanok infrastrukturális hátterét?

A projektben meglévő eszközeinket használjuk és a támogatásnak köszönhetően több új eszközt is kipróbálunk. Ezek között van két **SMART interaktív panel** és korszerű **tabletek, notebookok** is.

Az **interaktív paneleket**, - amelyeket egy nagy érintőképernyős kijelzőként lehet elképzelni - a felső tagozat egyik osztályában és a gimnáziumi német nyelvi teremben helyeztük el. A projektben résztvevő tanárok vállalták, hogy intenzíven használják a rendelkezésre álló eszközöket, és

tapasztalataikat megosztják, ezzel a **Digitális Mintaiskola Program** kialakítását segítik. Ezért külső és belső képzéseket valósítottunk és valósítunk meg, pedagógusaink műhelymunkában is segítik egymást.

A digitális pedagógia nem csupán az új eszközök használatát jelenti a hagyományos pedagógiai folyamatok támogatására, hanem a modern eszközök által megvalósítható újszerű hozzáférést is segítik a tudáshoz, tanulásához.

A projektben közvetlenül a két interaktív panellel felszerelt teremben tanító pedagógusok vesznek részt. Emellett a projekt több, közvetlenül részt nem vevő kollégánk számára is alkalmat ad az informatikai eszközök intenzívebb használatára, új módszerek elsajátítására és alkalmazására. Szeptember óta minden felsős és gimnazista diák és számos tanár is csatlakozott a **Google oktatási platformjához** (Google for Education), amelyet egyre többen használnak a napi gyakorlatban is.

Az elmúlt években az intenzív, pályázati pénzből biztosított beruházások és az azokkal kapcsolatos terhelés nem adott alkalmat a fejlesztések elmélyítésére, amelyre most nagyobb tér kínálkozik. Így a kollégák egyre intenzívebben használják a meglévő interaktív táblákat, tanulói netbookokat, tableteket, sőt a diákok saját okostelefonjait is bevonjuk a tanulási folyamatokba, akár az órákon is. Összességében elmondhatjuk, hogy a projekt jól illeszkedik több iskolai fejlesztéshez, mint a **mobil alkalmazások** használata, az **Öveges Diáklabor** programjai, a **Nemzeti Tehetségprogram** és a **TIOF 1.1.1/12 pályázat** megvalósítása is.

MIKULÁS DOMONKOS IGAZGATÓHELYETTES

NÉHÁNY GONDOLAT HÚSVÉT ELÉ

A bágyatag, ernyedő szocializmus utolsó évtizedében, a nyolcvanas években voltam gyermek. A **karácsonyt „fenyő ünnepnek”** nevezték az iskolában. Szó sem volt **Jézus** születéséről, csak nagymamám mesélt róla titokban, félve attól, hogy megmosolyogjuk. Azt mesélte, hogy **Jézus** Betlehemben született, szerette az embereket, mindenkivel jót tett, de rosszakarói végül borzalmasan megkínózták és kivégezték. Ezen naiv gyermekként nagyon elcsodálkoztam. Az iskolában **húsvétről** sem esett szó, csak a tanteremben a fiúcskák kezében az olcsó szovjet kölnik szaga és a pacsuli elől menekülő kislányok sikongása árulkodott arról, hogy a tavaszi szünetnek nevezett valaminek valamiféle tartalma is van. Kisiskolásként **húsvét hétfőjének** évente ismétlődő élménye és látványa volt számomra a lerészegedő öltönyös, nyakkendőös férfiak bóklászsága és az eldobált csoki tojások látványa az utcákon. A **nagyhét** létezéséről középiskolás koromban hallottam először. Azóta a teljes **nagyhét dramaturgiája**, immár lelkipásztorként folyamatosan épül az agyamba és szívembe. A nagyhét teljes liturgiájának menetére precízen ügyelve tapasztalom, milyen **nagyszabású ünnep** ez, milyen katartikus dráma az utolsó vacsorától a totális elhagyatottságon át a Kálvárián keresztül az üres sírig. **Pilinszky** szép szavaival: „Mert megölhették hitvány zsoldosok / és megszűnhetett dobogni szíve / Harmadnapon legyőzte a halált / et resurrexit tertia die.”

BOZÓK FERENC SP

PIARISTA DIÁK KÉPVISELI GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYÉT A „SZÉP MAGYAR BESZÉD” ORSZÁGOS DÖNTŐJÉBEN

A gimnazisták között a mosonmagyaróvári Piarista Iskola 11. évfolyamos diákja, Ördög Rita Rebeka győzelmeskedett a Kazinczy Ferencről elnevezett „Szép Magyar Beszéd” verseny Győr-Moson-Sopron megyei fordulóján.

2017. március 9-én rendezték meg Győrött a Kazinczy Ferenc Gimnázium és Kollégiumban, gimnazista, illetve szakgimnazista és szakközépiskolás diákoknak a „Szép Magyar Beszéd” verseny megyei fordulóját. A versenyzőknek egy kötelező – **Wacha Imre: A felolvasás** – és

ALAPÍTVÁ:
1739 (1994)

WWW.PIARISTAMOVAR.HU

egy XX. vagy XXI. századi író tollából származó szabadon választott esszéjét vagy értekezését kellett felolvasniuk. A zsűri értékelése alapján a gimnazisták között a **mosonmagyaróvári Piarista Iskola** 11. évfolyamos diákja, **Ördög Rita Rebeka** érte el a legmagasabb pontszámot, így ő képviselheti **Győr-Moson-Sopron megyét** a 2017. április 21-23. között 52. alkalommal megrendezésre kerülő országos megmérettetésen. Gratulálunk a versenyzőnek a kimagasló teljesítményért, és jó felkészülést kívánunk az országos döntőre!

POZSGAI ESZTER

MÁRCIUS 15. MEGÜNNEPLÉSE

Hagyományaink szerint iskolánk az **1848. március 15-i megemlékezést** a mosoni városrész temetőjében tartotta. Itt egy **jelképes honvédsír** őrzi a mosoni csatában elesett hősök emlékét.

A honvédsír koszorúzása előtt a 9. osztály, rendhagyó műsorral idézte fel 1848 eseményeit. **Jókai Mór: A kőszívű ember fiai** c. műve adta a keretet a látványos, a **haza, család és hűség** fogalmát kiemelő előadáshoz.

A koszorúzás után, melyen részt vettek a város intézményei is, az egész iskola diáksága közös, **ünnepi szentmisevel** zárta a megemlékezést.

ERDŐSNÉ BENKE ÉVA

A KÖZELMÚLTBAN TÖRTÉNT...

FEBRUÁR:

Sítábor: Január végén ismét Gerlitzén sípályái felé vet-tük az irányt, hogy hat napon keresztül újabb és újabb síkalandok részesei lehessünk.

Farsang: Mint minden évben, most is nagy izgalom előz-te meg a farsangot. Az alsósok az „*Átöleljük s világot*” címmel a kontinensek népeit mutatták be, a felső tago-zatosok a kötelező olvasmányok szereplőinek öltöztek be és adták elő rövid bemutatkozó jelenetüket. A gim-náziumi farsang a **Retro** jegyében zajlott. Az osztályok előadásába korabeli filmek és reklámok részleteit kel-lett beépíteni. Fergetes hangulat uralkodott mindegyik programon!

Kórusfesztivál: A budapesti iskola épületében megren-dezett három napos eseményre közel 30 fővel érkez-tünk iskolánk gimnazista kórusával, amelyben hetedi-kes és nyolcadik osztályosok is énekelnek. A vasárnapi miseszolgálatot közösen látta el kórusunk a pesti ének-karosokkal. Orgonán **Melegh Béla** tanár úr és **Gulyás Vilmos** öregdiákunk működtek közre.

MÁRCIUS:

„Mulatság a farsang farkán”

Nagy sikerrel és teltházassal gálaműsorral búcsúztatta a farsangot az iskolánk keretein belül működő **Csaloga-tó Néptáncgyűttes**, és utánpótlás csoportja, a **Csep-pek**. A gála során az idei tanévben megismert nyírsé-gi táncok mellett szigetközi, rábaközi, mezőföldi, vasi, és gömöri táncokat mutattak be kis táncosaink a lel-kes közönségnek. A műsorban közreműködött a **Tititá Néptáncgyűttes**, és a **Kislaptáros népzenekar**. Az **Emberi Erőforrások Minisztériuma** által a **Nemzeti Tehetség Program** keretén belül támogatott esemény szakmai vezetői **Frank Anita** és **Léber László** táncpe-dagógusok voltak.

A „Láperdő szelleme” c. jótékonyági előadás Rajkán

Iskolánk **lovas szakkörének** éveken át a rajkai Ádám család lovastanyája volt a helyszíne. Egy hónappal ez-előtt szörnyű tragédia érte a családot: leégett a házuk. Iskolánk **Diákszínpada** a márciusi előadás teljes bevé-telét felajánlotta a családnak, amely **380 ezer forintnyi** támogatást jelentetett.

Lelkigyakorlat: Március 6-án és 7-én hagyományos **lelki-gyakorlaton** vett részt az 1.b osztály a dunaszigeti plébánián. A két nap témája a **munka** és az **ünnep** volt, a gyerekek életkorának, érdeklődésének megfelelő já-tékos és tanulságos feladatokkal egybekötte.

Gergelyjárás: Iskolánk egyik hagyománya, hogy a már-cius 12-ei **Gergely-naphoz** kapcsolódóan felkeresi a város óvodáit, és iskolásokat toboroz. A városi intéz-ményeken túl a közeli falvakba, Bezenyére, Rajkára és hédervári tagintézményünk óvodájába is ellátogattunk. Dramatikus jellegű játékkunk jókívánság-mondókból, tréfás adománykérésből és a nagycsoportosok iskolá-ba verbuválásából állt.

ÁBRAHÁM LIA, BARTH JUDIT, FITUS SZILVIA, FITUS TIBOR, FODOR ANDREA, LÉBER LÁSZLÓ

HÚSVÉT ELŐTT

LELKIGYAKORLAT HÉDERVÁRON

A **hédervári tagiskola** diákjai is megkezdték a húsvéti ünnepre való felkészülést hittanórákon, osztálykeretben és a hétközi szentmiséken. Beszélgetnek a nagyböjt lényegéről, a 40 nap jelentőségéről, az elcsendesedésről és **Jézus Krisztus** értünk tett áldozatvállalásáról, kereszthaláláról és feltámadásáról.

Hamvazószerdán az iskola teljes közössége Héderváron a **Szent Mihály plébániatemplomban** különleges szentmisén vett részt, melynek végén a falu híveivel együtt részesültünk a **hamvazásban**. A mise keretében **Vereb Zsolt atya**, iskolánk igazgatója megáldotta azokat a **feszületeket**, amelyek az iskola és óvoda helyiségeibe kerülnek. Minden osztály képviselője átvette az őket illető keresztet, majd az iskola zászlójával átvonultunk és áthoztuk őket az iskolába. Méltó indítása volt ez az esemény a nagyböjt időszaknak.

A szent 40 nap hátralevő részének minden hétfőjén **keresztutat imádkozunk** az iskola egész közösségével.

KISZELKA MARIANN IGAZGATÓ

LELKIGYAKORLAT HÉDERVÁRON DIÁKSZEMMEL

A mosonmagyaróvári piarista diákok minden évben részt vesznek **lelkigyakorlaton**, lelki napokon, amikor az iskolai környezetből kiszakadva különböző erkölcsi, vagy vallási témákkal foglalkozva, önmagukra és Istenre figyelve osztálykeretben töltenek el néhány napot. A hédervári **Timaffy László Tagiskolából** először nekünk, hetedikeseknek volt benne részünk, **február 8. és 10. között**.

ALAPÍTVÁ:
1983
ÁTVÉTEL: 2016

A lelkigyakorlatot **Farkas István** piarista atya vezette a dunaszigeti plébánián. A háromnapos programot **szentmisével** nyitottuk. Másnap különböző témájú foglalkozásokon vettünk részt, melyeken a tiszta együttjárásról, a szerelemről, házasságról, családról beszélgettünk. Az **előadásokat** minden esetben **csendes elmélyülés** követte. Az estétet a témához kapcsolódó **filmvetítés** zárta. Nagyon jó helyünk volt a plébánián, az ellátásunk is bőséges volt.

Lezárásként a **Vereb Zsolt** igazgató úr tartotta **szentmisébe** saját bűnbánatunkat, hálaadásunkat, könyörgésünket, kéréseinket és fogadalmainkat is beleszőttük.

A lelkigyakorlat nagyon tanulságos volt számunkra. Sok mindent megtudhattunk a **felőttté válásról**, **tisztaságunk értékéről** és **annak megőrzéséről**, az Isten ajándékaként megélt **igaz szerelemről**, de elsősorban **magunkról és egymásról**.

HINCSICS ATTILA
7. osztályos tanuló

A KÖZELMÚLT ESEMÉNYEI

ORSZÁGOS MATEMATIKAVESENYSZ

Február 17-én az országos **Zrínyi Ilona Matematikaverseny**en jártunk Mosonmagyaróváron. Nagy öröm számunkra, hogy ennyi tanuló jelentkezik egy-egy versenyre. A gyermekek nagy lelkesedéssel készültek, előzetesen gyakorló feladatokat oldottak meg és még a farsangi bálról is késtek egy keveset a megmérettetés kedvéért. A jól szereplő tanulókat később országos fordulóra hívták Budapestre. **Hornyák Levente Tamás**, iskolánk 7. osztályos tanulója a **Zrínyi Ilona Matematikaverseny Győr-Moson Sopron megyei fordulóján** a **3. helyezést** érte el! Levente felkészítő tanára **Hornyákné Sulyok Anita** volt. Szívből gratulálunk az eredményes szerepléshez! A versenyen indult többi diákunk felkészítő tanárai: **Fővényesiné Sághi Katalin**, **Szabóné Horváth Veronika**, **Angyal Adrienn**. Ezúton is köszönjük kiváló munkájukat!

ISKOLANYITOGATÓ

Február 24-én **iskolanyitogató foglalkozást** tartottunk, melynek témája a **farsang** volt. A nagycsoportos óvodásokat óvó nénik és szülei kísérték el az iskolába, ahol immár másodízben találkozhattak leendő tanító nénijükkel. Sokat beszélgettünk, énekeltünk, kézműveskedtünk, vidám feladatokat oldottunk meg és reméljük, hogy még a telet is sikerült elűznünk. Örömeinkre szolgál, hogy nemcsak hédervári gyerekek vettek részt a foglalkozáson, **Mosonmagyaróvárról** és **Lipótról** is voltak érdeklődők.

SZÁLLÁSLEHETŐSÉG HÉDERVÁRON

Hédervár az Öreg-Duna és a Mosoni-Duna által körbeölelt **Szigetköz** szívében található. A község számos látványossággal rendelkezik: legjelentősebb a gótikus elemeket tartalmazó **Khuen-Héderváry kastély**, az Árpád-kori **Boldogasszony kegykápolna**, a **Szent Mihály templom**, a **Peregrinus kápolna**, az **Árpád-fa**, **Kont-fa**, **H-fa** - és ez nem tréfa -, a **Krumplibogár szobor** (itt észlelték hazánkban elsőként ezt a kártevőt), a **Kentaur szobor** (kentaurt eddig még nem észleltek, de ki tudja...), a **Bokros-tó**, **Gombóc** (csónakok vízre tevési lehetősége)... A környék falvai is sok csodát rejtenek. Éppen ezért számos iskola és ifjúsági csoport választja csillagtúrájának szálláshelyeként iskolánk tornatermét. Ezúton felkínáljuk a piarista nagycsalád minden tagja számára ezt a lehetőséget. Előzetes egyeztetés és felvilágosítás **Kiszelka Mariann** tagozatvezetőtől kérhető. (+36 30 786 9754).

SZEMÉTSZEDÉS

A **Hédervári Polgárőr Egyesület** szemétszedési akciójához csatlakozva a **Timaffy László Tagiskola** diákönkormányzata **„Tedd szebbé környezetedet!”** címmel, szűkebb környezetünk rendbetételére hívta az iskola tanulóit. A kisgyerekek örömmel csatlakoztak a felhíváshoz és a tanító nénikkel együtt lelkesen gyűjtötték az iskola környékén található eldobott szemetet. A felsősök a virággyűjtés gondozásával és a tulipánhagymák elültetésével kapcsolódottak be környezetük szépítésébe. Örülünk, hogy mi is hozzá tudunk járulni falunk rendezettebbé tételéhez, ezzel is támogatva a civil szervezet példaértékű kezdeményezését! Bízunk benne, hogy összefogásunk nyomán még sokáig szép és rendezett marad iskolánk és a szomszédos utcák környéke!

MÁRCIUS 15. HÉDERVÁRON

Héderváron is méltón megünnepeltük az **1848-49-es forradalom és szabadságharc** évfordulóját. Az ünnepi műsort az iskola 6-7. évfolyamos tanulóit szolgáltatták, az összeállítás **Horváth Melinda**, a 6. osztály osztályfőnöke készítette és tanította be. A község lakosaival együtt ünnepelhettünk a **Polgármesteri Hivatal** dísztermében.

KISZELKA MARIANN IGAZGATÓ

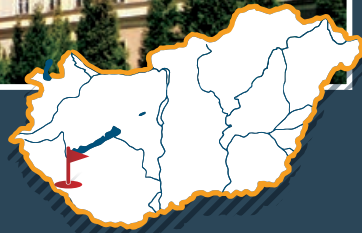

FŐSZEREPBEN ÖREGDIÁKUNK: KOVÁCS SÁNDOR JÓZSEF

ALAPÍTVÁ:
1765 (1992)
WWW.NK-PIAR.HU

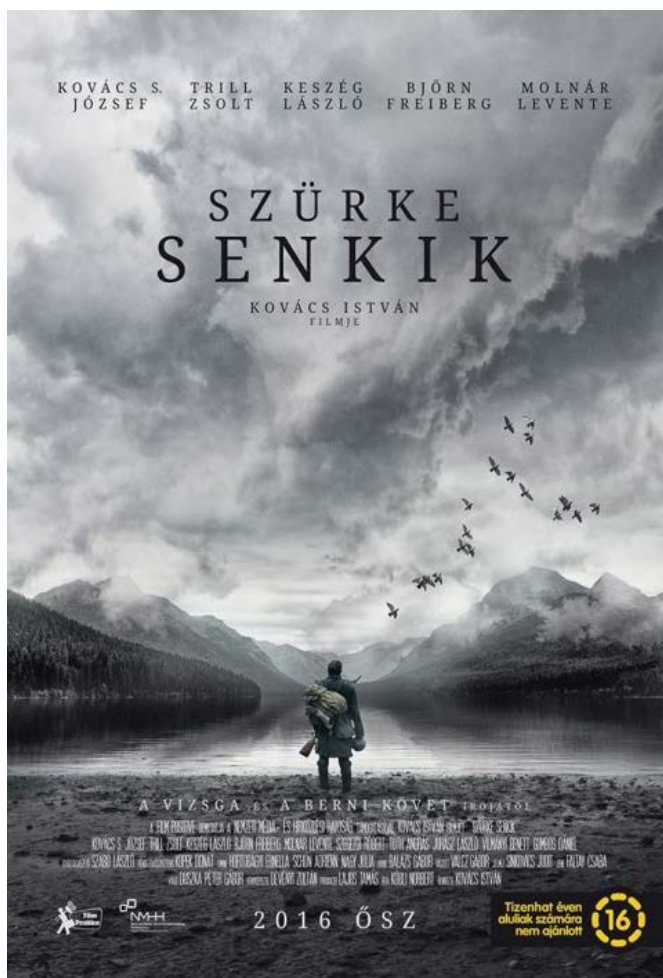
Nemrég iskolánk vendége volt Kovács Sándor József, 2012-ben érettségizett egykori diákunk, jelenleg a Kaposvári Egyetem színművész szakos hallgatója, aki a tavaly bemutatott Szürke senkik című első világháborús film főszerepét játszhatta. Egy kötetlen beszélgetés keretében osztotta meg gimnazistáinkkal a ballagás óta vele történeteket, valamint mesélt filmes élményeiről is.

Joci, a te életed sok fiatal számára irigylésre méltó. Huszonhárom évesen filmfőszerep, ismer az egész ország, és reméljük fokozatosan a világ is megismer. Milyen volt az út idáig?

Lugoson, egy román kisvárosban születtem, alapvetően egy erdélyi parasztgyerek vagyok. Tizennégy éves koromig éltem ott a családommal, utána átköltöztünk Bács-Kiskun megyébe. **Bácsalmáson** vettünk egy kis tanyt, és én eljöttem onnan 250 km-re, hogy itt tanuljak a **nagykanizsai piarista iskolában**.

Hogy a szüleim miért ide akartak járattatni minket a nővéremmel együtt? Először azért, mert vallásosak vagyunk, másrészt meg úgy gondolták, hogy a piarista iskola tud olyan értékeket adni, közvetíteni, amely embert nevel belőlünk. Mert tanulni lehet bárhol, azonban emberi dolgokat nem sok helyen. A piaristákról már hallottak **Temesváron**, mert nővérem iskolája, a temesvári líceum a piaristák utódiskolája volt. Harmadrészt azt akarták, hogy menjek világot látni, repüljek ki egy kicsit az otthoni fészekből. 2008-ban érkezünk mindketten **Nagykanizsára**, de két év után a nővérem elment, mert nem bírta a távolságot a családtól. Engem is hívtak a szüleim, hogy menjek át **Bajára**, de én maradni akartam, mert a helyhez és a közösséghez már annyira kötődtem, hogy itt szerettem volna érettségizni is. A középiskolában nem szerettem tanulni. Nem voltam sem szorgalmas, sem eminens diák. Azt tudtam, hogy a színésszettel akarok foglalkozni, az lesz a pályám, ezért szorgalmasan jártam **Kereszty Ágnes** tanárnő színjátszó körébe.

Hogy mi történt érettségi után? Rögtön felvettek egy OKJ-s színészképzésre, amit el is végeztem. Tanulni itt is kellett (volna), amit én még mindig nem szerettem. Utána felvettek a **Kaposvári Egyetemre**, és úgy vittem végig ezt az öt évet, hogy nem tudtam magam magyarul jól kifejezni, nem tanultam, és nem olvastam eleget. Egyszóval: azokat a sikereket, amelyeket elértem a pályán, nem azért értem el, mert szorgalmasan tanultam és bújtam a könyveket, hanem mert voltak olyan emberek fölöttem, akik

helyettem gondolkodtak vagy láttak bennem olyasvalamit, ami miatt érdemes engem támogatniuk ezen a pályán. De ez egy idő után nem elég, muszáj volt a sarkamra álljak. Emellett kellett hozzá egy nagy adag szerencse és „véletlen” is. Erre csak nemrég jöttem rá.

Hogyan jött a filmfőszerep?

Szürke senkik - nem tudom, hogy kerültem bele ebbe a filmbe.

Felvételiztem **Kaposvárra**, és a harmadik rosta után készül a felvettekről egy fényképes-neves lista, ami elkerült a filmgyártó céghez. Valamilyen úton-módon - fogalmam sincs, hogy ki által - behívtak kettőnk az osztályból, egy-egy órás meghallgatásra, és végül melletttem döntöttek a főszerepet illetően. Nagyon érdekes volt a forgatás maga, mert egyrészt soha nem foglalkoztam még olyan behatóan az első világháború témájával, mint ez alatt az idő alatt. Még történelemórán sem. Másrészt fantasztikus élmény volt, hogy figyelhettem az ismert, nagy színészeket, ahogy játszanak, ahogy hozzám szólnak a jelenetben, ahogy instruálja őket a rendező és ahogy fogadják, vagy végrehajjták az instrukciókat. Hihetetlenül tanulságos együttműködni a nagyokkal.

Mit üzensz a ma középiskolásainak?

Nemcsak a színészeknek, hanem minden pályán fontos a **műveltség**. Ugyanis a műveltség által válik az ember bölccsé. Ha nem vagy művelt, akkor üres lesz az élet, üres lesz, amit csinálsz, üres lesz minden, amihez hozzányúlsz, vagy amire gondolsz. Műveltség nélkül mindig másokat fogsz utánozni, mások véleményét fogod hangoztatni, mert te semmihez sem fogsz tudni hozzászólni.

Mikor felkerültem Budapestre a **Nemes Nagy Ágnes Humán Középiskola** színész OKJ képzésére, harmincketten jöttünk az ország harminckét középiskolájából. Azt tapasztaltam, hogy érettségi után, ahogy a fiatalok kijönnek a gimiből, elkezdnek zülleni. Mivel érettségi után már felnőtt az ember, mindent szabad, ezért elereszti magát, mehet minden bele... Lehet, de ez nagy ostobaság, mert az ember elherdálja ezzel az idejét, de akár az életét is, ha nem tud kikászálódni ebből az egészsből. Én is beleestem ebbe a csapdába, nem is vettek komolyan ebben az időszakban. Aztán rájöttem, és most már tudom, hogy arra érdemes fordítani a drága időt, ami lényeges, ami fontos. És ekkor érdekes dolgot tapasztaltam: elkezdtek velem jó dolgok történni. Elkezdtek „megkeresni” ezek a szerepek.

Megkértem a párom kezét, idén fogunk összeházasodni. Ha az ember hoz egy határozott döntést valami komoly és jó dolog felé, akkor komoly és jó dolgok fognak jönni ezután az életében. És tényleg az én életem is teljesen más irányt vett.

Üzenetem: a felelősségteljes döntés és az aszerinti élet igazán fontos.

KANIZSAINÉ REZSEK MÁRIA

A Szürke senkik egy első világháborús témájú magyar televíziós játékfilm, melynek első bemutatója 2016. december 17-én volt a Duna TV-n.

Az első világháború vége felé játszódó filmalkotás az Osztrák–Magyar Monarchia egy többnemzetiségű, magyar, osztrák és román katonákból álló felderítő csapatáról szól, amely gyakorlatilag öngyilkos küldetésben, ellenséges vonalak mögött kísérli meg megsemmisíteni az olasz haderők kommunikációs központját. A (fiktív) történet szerint az ötfős egységet egy hivatásos katona vezeti, az igazi főszereplő azonban Döme, egy tizenéves szegedi sorkatona, aki még Ison-

zónál is azt gondolja, hogy a hazáját védi, de egy galambot sem bírna megölni.

A film kizárólag külső helyszíneken játszódik. A jeleneteket Rudabányán, Pilisszentivánon, Nagykovácsiban, Pátyon és Kisorosziiban, a terep- és növényzeti viszonyaik alapján a korabeli olasz hadszínterekre emlékeztető magyarországi helyszíneken forgatták.

A filmet Kovács István rendezte, a forgatókönyvet Köbli Norbert készítette, míg zenéjét Faltay Csaba szerezte.

Forrás: Wikipédia

SZEGEDI ÉLMÉNYEK

ALAPÍTVÁNYI BÁL

A Dugonics András Alapítvány bálját 2017. január 21-én tartották a piarista gimnáziumban, több mint háromszáz fő részvételével. 2001 óta van piarista bál, immáron tizenhetedik éve.

E rövid tényyszerű megállapítás mögött van az igazi tartalom. Az iskolaalapítvány bálján szülők, tanárok és dolgozók, az iskola barátai, támogatói voltak jelen. A szervezést, a berendezést döntően a **szülői közösség** és **Zsova Tamás tanár úr** végezte. A kötetetlen együttléten ünnepi műsort adtak diákjaink, táncbemutatót tartott az egyik végzős osztály, valamint az erre az alkalomra szerveződött szülő-tanár tánckar. A vacsora és a táncos mulatság olyan társasági együttlét, ahol a szegedi közösséget vidám pillanatokban éljük meg. A bál bevételéből az aula és a sportszarnok hangosítását fogjuk fejleszteni.

III. REGIONÁLIS HONISMERETI-HELYTÖRTÉNETI MŰHELY

Február 24-én társrendezőként szervezte meg a Dugonics András Piarista Gimnázium a III. Regionális honismereti műhelyt, regionális iskolai találkozót. A moderátor Károlyi Attila tanár úr volt. Közel negyven helytörténet tanításával foglalkozó, honismereti nevelést végző pedagógus gyűlt össze. Csongrád megye településeiről és határ menté – Nagyvárad, Nagyszalonta, Arad, Temesvár, Zenta, Szabadka – magyar iskoláiból érkeztek, és mutatták be pedagógiai gyakorlatuk módszertanát. Tizenhét hozzászólás hangozott el a műhelybeszélgetés során. Történészek, földrajz- és magyartanárok mellett

ALAPÍTVÁ:
1720 (1991)

WWW.SZEPI.HU

művész-, nyelv-, fizika- és matematikatanárok beszéltek munkájukról. Az idei találkozó témája – **A honismeret a pedagógus szabadsága, nevelői alkotó munka** – arra hívta fel a figyelmet, hogy a patriotává nevelés nemcsak régióismereti lexikális tudás közvetítését kívánja, hanem élménypedagógiára alapul, amelyet nem ír elő sem érettségi követelményrendszer, sem kerettantervi elvárás. Külön öröm megélni az összetartozást helytörténészként a műhelyben, képződni mások ötletei, tevékenységei révén, valamint anyaországiként, ill. határon túliként a – e rendezvény értelmében a Szegedhez képest 300 km-es déli, keleti – közös térséget élettérként egységben látni.

AZ ÚJRAALAPÍTÁS 25. ÉVFORDULÓJÁN

A szegedi piarista iskola újraindulásának 25. évfordulójára kiemelten a Patrocínium programjaival emlékeztünk a '90-es évekre. Sok öregdiák (sportoló, újságíró, orvos, diplomata) jött vissza, mesélt az életéről és a munkájáról. Az ökumenikus imahéten Barthel-Rúzsa Zsolt evangélikus lelkész imaórát vezetett. Panorámaórán találkozott történész a diákokkal, a Századvég Alapítvány kuratóriumának elnökeként faggattuk, hogy s mint látja a jelen társadalmi, politikai jelenségeit. Március 4-én az **öregdiákok jubileumi koncertjén** visszatért a fiúiskola hangulata. Lajos István egykori énekkarosaik közül tértek vissza közel húszan, akik műsort adtak a teljes iskola előtt. A huszonötödik évforduló rendezvénysorozatát a Kollár Árpád íróval való találkozás zárja majd le.

KÁROLYI ATTILA IGAZGATÓHELYETTES

IX. TAVASZI GITÁRTALÁLKOZÓ

Idén kilencedik alkalommal rendezte meg a **Dugonics András Piarista Gimnázium** és a **Karolina Gimnázium Művészeti Iskolái** a hagyományá vált, márciusi, kétnapos tavaszköszöntő ünnepét, a **Tavaszi gitártalálkozót**, melynek fő helyszínéül ezúttal is iskolánk díszterme szolgált.

A rendezvény az évről-évre egyre nagyobb népszerűségének köszönhetően, már nem csak az ország dél-régióinak megyéiből várja a művészeti iskolák gitár tanszakainak növendékeit, hanem az országhatáron átívelő **Vajdaság** területéről **Zentáról**, **Magyarokanizsáról**, **Törökkanizsáról**, a Tisza menti városokból is fogadja vendégeit, gitáros fellépőit.

A gitártalálkozó sajátos hangulatát a növendékek éppen repertoáron lévő darabjaiknak megszólalása határozza meg, amely egyúttal azt is jelenti, hogy az általuk szeretett, **akár a mindennapjuk részévé vált zeneműveket** mutathatják be egymásnak, a nagyjérdeműnek, és persze annak a kéttagú szakmai zsűrinek, amely a rendezvény végén értékeli a különféle adaptációkban felcsendülő előadásokat. A **szóló produkciók** mellett elhangoznak

kamaraprodukciók is, ahol gyakran a növendékek tanáraikkal együtt játszanak.

Idén igyekeztünk egyéb előadással is színesíteni a szombati bemutató napot. Lehetőség volt megismerni a mai korban egyre inkább szélesebb körben elterjedni látszó, a zeneoktatásban is egyre nagyobb szerepet betöltött **digitális kotta** fogalmát.

Öregdiákunk, **Sallay Gergely** előadásában a „**mozdulat-analízis alapú gyakorlás klasszikus gitáron**” módszerrel beszélt, mindeközben **Fábri tanár úr** bemutatta az ázsiai lantszerű hangszert, a **kobozt**. (Természetesen előkerültek más érdekes ázsiai hangszerek is...)

A rendezvény másnapján a lelkes tanárokból és növendékekből **zenekart alakítottunk**. A délelőtti folyamán begyakoroltuk a különböző szólamokat, majd délután bemutattuk repertoárunkat, melynek alapját **Mozart** és **Haydn** zenéje adta, de emellett elhangzott tradicionális ír zene is, és megszólaltattuk a **Gyűrűk Ura** című film egyik közismert betétdallamát.

A gitártalálkozón **20 különböző művészeti iskola** gitár tanszakainak növendéke volt jelen. Nagy örömünkre a találkozó szombati napján a **Duna Televízió** is forgatott, akik a rendezvény különféle programjai mellett lefilmezték az iskolai művészeti előadások során is egyre gyakrabban látható-hallható vizuális és zenei ágazatok együttes produkcióját, az **élőzenével kombinált festészetet**.

Jövőre jubilálunk: 10. alkalommal vágunk majd bele a Tavaszgi Gitártalálkozó szervezési feladataiba!

SZALKAI SÁNDOR
DAPG

SÍK SÁNDOR EGYETEMI SZAKKOLLÉGIUM

NEGYEDSZÁZADOS JUBILEUM

2017-ben nemcsak a 4x100 évnek, hanem a 100/4 évnek is aktualitása van a rendtartományban: 1992 szeptemberében indult el Szegeden a **Sík Sándor Piarista Egyetemi Kollégium**. Szeptemberben lesz 25 éve annak, hogy az egykori kecskeméti öregdiák – **Tábi Tibor** – háza otthona lett 25 egyetemistának.

Többször újrafogalmaztuk már belülről, mit jelent nekünk a kollégium. Ezekben közös az **otthon**, a **közösség**, a **szellemi és lelki fejlődésre inspiráló közeg**.

Az év végének közeledtével a következő jubileumi tanévünkre gondolunk és hívjuk a szegedi felsőoktatási intézményekbe készülő fiúkat, valamint a már ott tanulókat a szakkollégiumi tagságra:

Felvételt hirdetünk, melyre a jelentkezés határideje: 2017. június 6.

A jelentkezési lap letölthető a kollégium honlapjáról. Kérdéseiddel keress minket Facebook oldalunkon, vagy a **sik@szepi.hu** címen!

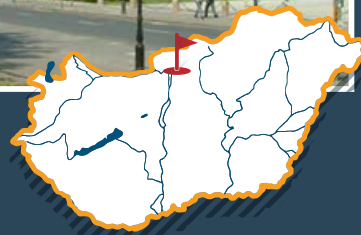
JUSZTIN ISTVÁN IGAZGATÓ

FEJLESZTÉSEK A VÁCI PIÁRBAN

Ha a jövő iskoláján gondolkodunk, fontos szerepet kap benne a diákok belső motivációjának, felelősségvállalásának erősítése. Értéket látunk az érettebb tanulók öntevékeny vállalkozó kedvében, döntéseiben. A diákok személyiségének kibontakozásához és kibontakoztatásához egyaránt fontosak az ismeretek, azok gyakorlati alkalmazása és a kreativitás. Három humán területet mutatunk be, ahol új utakat keresünk.

ALAPÍTVÁ:
1714 (1990)
WWW.VPG.SULINET.HU

INNOVÁCIÓ A HUMÁNTÁRGYAK TERÜLETÉN

DISPUTA

Vitakészség és még sok minden más egy órában! Nézőpontunkat szélesítjük, több oldalról körüljárva egy-egy kérdést, hiszen a világ nem fehér és fekete. Készülünk, véleményeket, adatokat gyűjtünk, csapatokban felépítjük az érvrendszerünket. Nem egymást kell meggyőznünk az igazunkról, hanem a bírakat arról, hogy melyik csapat érvelt jobban. Ők pedig (a csoport nem vitázó tagjai) szigorúan pontoznak: tartalmat, előadásmódot, felkészültséget. Témák példaként: *Az intő nem fegyelmegéri a házigazda országnak; Minden zseni örült; Támogató vagy Ellenző lennél?*

SALAMON ÁGOTA, TANÁRNŐ

„Általában nagyon élvezem az órákat, mert jó hangulatban telnek. Sok új információt tudunk meg aktuális témákról. Vannak olyan órák, amiket pusztán információ gyűjtésével töltünk. Ezek nem annyira izgalmasak, viszont hasznosak, mert később, a vita során az ezekből nyert tényekkel támasztjuk alá az állításainkat. Nagyon hasznos tantárgy, sokban fejleszti a szóbeli kifejezőképességünket.”

TÓTH EMESE ANNA 9.A

lehet-e a motiváció és hozzáállás a fejlődés szempontjából? Az eddigi tapasztalatok alapján: **igen!**

SALAMON ÁGOTA, TANÁRNŐ

„Örülök, hogy volt olyan lehetőség, hogy átmehettem a haladó angolra, akkor is, ha nem volt tavaly olyan jó teljesítményem, hogy bekerülhessek év elején. Érzem, hogy többet kell tanulnom, de ezt választottam, és nagyon tetszik.”

GERA ORSOLYA 9.B

PIÁRMÉDIA – HANG, KÉP, CSAPÓ! FOROG!

Médiagyakorlatra azokat a diákokat vártuk és várjuk, akiket érdekel az újságírás és a kreatív média világa. Akik szívesen tudósítanak az iskola hétköznapijairól, eseményeiről, és sok másról is. A diákok cikkeket írnak, híreket szerkesztenek, „televíziós” magazinműsorokat, portréinterjúkat, videoklipet készítenek. Az órák tulajdonképpen „stábértekezletszerűek” egy-egy projekt kapcsán. Élmény látni őket, hogyan alakul bennük az a saját történet, amit el akarnak majd mesélni.

KALÁSZ ÁKOS IGAZGATÓHELYETTES

„Ez a „foglalkozás” kicsit eltér a szokásos hétköznapi óráktól. Sok munkával jár a szervezés, a műsor szerkesztése, az operatőri munka, a hang rögzítése és a vágás, azonban egy-egy projekt elkészítése igazi kreatív élmény. Az itt nyert tapasztalatainkból, reflexióinkból tanulunk is. Mint számos diák, én is a médiában szeretnék dolgozni, ahhoz pedig rengeteget tud segíteni ez az óra.”

HUJBERT MENYHÉRT 10.A

ANGOL CSOPORT – TE DÖNTESZ, MIT VÁLLALSZ!

A kilencedikben megszokott szintfelmérőn, korábbi teljesítményen, osztályzatokon alapuló csoportbontás helyett félévkor **egyéni vállalat** alapján alakítottunk ki **angolos csoportokat**. *Mennyi idő van, mikor szeretnél nyelvvizsgázni, mennyi energiát tudsz most az angolra fordítani?* A tanulók maguk dönthettek, hogy az alapcsoportot vagy a gyorsabb haladást és korábbi nyelvvizsgát jelentő csoportot választják. *A hozott tudásszintnél tényleg fontosabb*

INNOVÁCIÓ A REÁLTÁRGYAK TERÜLETÉN

A nyolcosztályos gimnázium első négy évében (5-8. osztály) a matematika tárgyat az előírtnál magasabb órában tanítjuk – sávos rendszerben. Fizika és kémia tárgyakban nagy súlyt helyezünk a tanulói kísérletekre.

A 9-10. évfolyamon lehetőség van a reálsávok oktatásában arra, hogy a tehetséges diákjaink magasabb óraszámokban tanulják a matematikát. A gyengébbek számára a felzárkóztatásra fordítunk időt. Fizika tárgyból a mindennapok fizikája és a műszaki fizika közül lehet választani. Azok számára ajánljuk a mindennapok fizikáját, akik a gimnázium után nem tervezik, hogy reál irányba tanuljanak tovább. Kémiát is lehet magasabb óraszámokban választani.

FUTÓ BÉLA SP IGAZGATÓ

REÁLSÁVOS EMELT MATEMATIKA

Az idei csoportot második éve tanítom, eleinte magasabb létszámmal indultunk, több mint 20 fővel. A választás realitását, ill. a magas órai követelményt jelzi, hogy a csapat létszáma menet közben 11 főre módosult. Azok, akik maradtak, és heti négy órában tanulják a matematikát, fokozatosan megízlelik a matematikai gondolkodást, pontosságot, ötleteket... Jól tudunk haladni, színvonalas feladatokat oldunk meg. A tanulók megérik a csoportmunka örömeit, legtöbbször emelt szintű képzésben sikeresen folytathatja tanulmányait jövőre.

FUTÓ BÉLA SP IGAZGATÓ

„Én eredetileg nem azért választottam a matematika reál sávot, mert a matematika irányában szeretnék továbbtanulni, hanem mert a választható tárgyak közül ez volt a legszimpatikusabb. Úgy érzem, hogy sok jó származott abból, hogy emellett tettem le a voksot, hisz ebben a csoportban az anyagot részletesebben, nehezebb példákon keresztül tanuljuk meg. Tehát aki matematikával szeretne foglalkozni, vagy még kételkedik benne, annak ezeken az órákon van a helye, hisz itt kiderül, hogy tényleg ebbe az irányba szeretne-e továbbmenni vagy sem.”

FALTA ZSOMBOR 10.B

FIZIKAI MÉRÉSEK – 7-8. OSZTÁLY

A heti két óra közül az egyiket osztályonként két csoportban különböző méréseket, kísérleteket végeznek a diákok. Az itt szerzett

gyakorlati tapasztalatokat aztán a közös órán egészítjük ki a témához kapcsolódó elméleti ismeretekkel. Többször kimozdultunk már a tanterem falai közül, és végeztünk méréseket a szabadban is. A gyerekek élvezik ezt az új formát, és érdeklődően vesznek részt az órákon. Szívesen kísérleteznek, mérnek, szeretik a manuális tevékenységet, örülnek a „felfedezéseknek”.

DR. KÁSÁNÉ MESZLÉNYI LÍVIA TANÁRNŐ

MŰSZAKI FIZIKA – MINDENNAPOK FIZIKÁJA

A fizika iránti megcsappant érdeklődésre megoldást kellett találnunk. Sávosítással, egy érdeklődő „műszaki fizika” és két „mindennapok fizikája” csoport kialakításával próbálkozunk. Ez még csak útkeresésünk első éve, a tapasztalatok alapján még alakítani kell a részleteken. A műszaki fizika heti három óráját összevont csoportban tartjuk. A kezdeti 37 fős csoport a diák és a tanár számára is nehézséget jelent. A csoport jelenleg többféle szintű fizikatudással rendelkező diákból áll.

GUTBROD ANDRÁS TANÁR ÚR

„A műszaki fizika órákon hatékonyan készülhetünk fel a fizika érettségire. Olyan dolgokat is megtanulhatunk, amit a mindennapok fizikáján biztosan nem tehetnénk. Ha elakadunk, akkor a csoporttársaink is segítenek. Érdekes kísérleteket láthatunk, több fizikával kapcsolatos kisfilmet nézünk, és sokszor diák kiselőadásokkal is színesítjük az órákat.”

TÓTH ADÉL 9.B

„Nagyon jó hogy a mindennapok fizikája nevű sávban tanulhatunk, ugyanis a fizika csodáit hétköznapi gondolkodással sajátíthatjuk el. Az órák érdekesek, színesek. Izgalmas kísérletek és videók sokasága fogadja a nebulókat minden alkalommal. Ezek igencsak segítik az adott anyag, vagy téma megértését, feldolgozását. ..

VASVÁRY MAGOR 9. B

FOLYTATÁSA KÖVETKEZIK...!

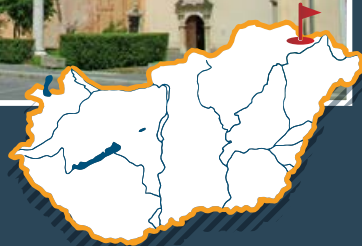

KOSSUTH LAJOS
PIARISTA KÖZÉPISKOLAI KOLLÉGIUM

AZ ÁRPÁDOK NYOMÁBAN...

ALAPÍTVÁ:
1945 (1992)
WWW.PIARISTA-KOLL.SULINET.HU

„Árpádok dicső szentjei virrasszatok a magyar ifjúság felett, hogy Krisztusé legyen a szívük és a hazáé az életük.” (Kiss Ernő, honvédtábornok, aradi vértanú)

Honszerző Árpádtól kezdődően az „utolsó aranyágacská” letöréséig tartó korszakot felölelő történelem versenyt hirdetett meg kollégiumunk 2016 decemberében.

A megmérettetésnek az adott apropót, hogy **Szent István királyunk** 1015 éve hozta létre a **Keresztény Magyar Királyságot**, miután megkoronázták a **II. Szilveszter pápától**, **Szent Asztrik kalocsai érsek** által hozott Szent Koronával. Egy másik, az előbbi örvendetes történéssel ellentétes esemény évfordulójára is emlékeztünk: az **Árpád-ház férfi ágának kihalására** (1301). Harmadik indokunkat a kor választása az adta, hogy 1261-ben adományozta **V. István király** Satoraljaújhelynek a **városi rangot** (*civitas*).

A meghirdetett versenyre **Satoraljaújhely** és **Sárospatak** középiskoláinak háromfős csapatait és a felkészítő tanáraikat vártuk. A vetélkedőn négy intézményből, összesen hét csapat érkezett a megmérettetésre. **Sebes Péter igazgató úr** köszöntő szavai után, a diákok és kísérők először megismerkedtek a versenynek helyt adó kollégiummal, majd a pálos-piarista templomot is megtekintették.

A **vetélkedő** során, nem csupán lexikális tudásukról adtak számot az indulók, akadtak a kifejezőkészséget fejlesztő szóbeli megnyilatkozások, asszociációs feladatok is. A verseny a **Ki vagyok?** című feladattal kezdődött, ahol legfeljebb három meghatározás után kellett megnevezniük a keresett történelmi személyt. Majd **keresztrejtvény** adott gondolkodni valót a középiskolásoknak. A **Székfoglaló**

feladat igen összetett tevékenységre sarkallta a diákokat, hiszen miközben az **István a király** rockopera zenéjét hallgatták, igyekezniük kellett, hogy jól helyezkedjenek. Azonban a szék megszerzése sem volt elegendő a pontszerzéshez, csupán a bennmaradáshoz, a válaszadási jogot a leggyorsabban lehuppanó versenyző szerezte meg. A negyedik feladatnál a **tanári munkába** pillanthattak be, itt a hibajavítás volt a dolguk. Ezt követően **egy-egy történelmi esemény** megjelenítésére került sor. A diákok számos ötletes megoldást mutattak be pl.: **krónikát írtak, középkori tudósítók voltak és interjút készítettek...** Az **Activity** feladatban a csapatok összeszokottságának volt szerepe a tárgyi tudás mellett. Utolsóként az **Árpád-ház családfáját** egészítették ki a tanulók. A verseny lebonyolításában jelentős szerep hárult a zsűri tagjaira: **Zsitkó Éva tanárnőre, Szabó László piarista atyára és Fehér József nyugalmazott múzeumigazgató úrra.**

A finom ebédet követően, rövid **városnézésre**, majd **Fehér József** előadására került sor városalapító királyunkról, **V. Istvánról**. A programot az eddig titokban tartott **eredmény kihirdetése** zárta. A zsűri elnöke kiemelte a csapatok felkészültségét, a rendezés magas színvonalát. Nagy örömünkre a versenyen első helyezést ért el a **Piarista Kollégium** 1.sz. csapata (**Kolozsvári Dóra, Urbanovics Viktor, Horváth Máté**). A dobogó második fokára is kollégiumunk egyik csapata állhatott fel (**Kolozsvári Ágnes, Lukács Vivien, Molnár Márk**). Intézményünk **Diákönkormányzatának** tagjai is komoly szerepet vállaltak a verseny megrendezésében, s mint lelkes vendéglátók, minden téren megállták a helyüket.

A vetélkedő **Satoraljaújhely Önkormányzatának** pályázatán elnyert összegből és a **Zempléni Piaristák az Ifjúságért Alapítvány** támogatásával valósult meg. A rendezvény lehetőséget adott, hogy jó hangulatú, élményekben gazdag nap után elégedetten, új kapcsolatokkal gazdagodva érjen véget a szellemi erőpróba.

POKRÓCOS ZSUZSANNA

ÚJ HELY PIARISTA TANODA ABLAK ZSIRÁF

ALAPÍTVÁ:
2016

Beszámolómat köszönetnyilvánítással kezdjük: a szegedi közösség 15 új Ablak zsiráfot ajándékozott Tanodánknak. Köszönjük!

Valószínű, későn érő típus vagyok – de nekem csak most esett le, hogy a gyermeklexikon az első és utolsó szócikkről kapta a nevét 😊 És akkor hirtelen minden összeállt bennem: a tanodában tanító munkatársaknak ugyanis a POI munkatársai (Lázár László és Székely Zoltán) tartottak egy szervezetfejlesztő napot, amelyen azt kerestük, hogy mi is Újhelyben a **Piarista Tanoda küldetése**. Egyik kolléganőnk nagyon találóan fogalmazott: „Az a feladatunk, hogy segítsünk a gyerekeknek kinyitni a viskó ajtaját”. Hogy lássák, hogy van élet azon túl is. Hogy van élet a világban. És ebbe az életbe ki lehet lépni. És hogy a világ szép és színes. És hogy ők is meghívottjai ennek a színes életnek... És lám, megérkezett Szegedről a gyermeklexikon, amelynek első szócikke az „ablak”. Köszönjük, kedves szegediek, hogy segítetek ablakot nyitni – és utána majd jön az ajtó is...

A nagyvilágba még nem léptünk ki tanítványainkkal, de sokan jártak már nálunk, és a találkozások öröme kölcsönös volt. Meglátogatott bennünket Labancz Zsolt **tarományfőnök atya**, aki az újhelyi vizitáció kapcsán egy péntek délutáni és egy szombat délelőtti foglalkozáson is részt vett. Tanult, activity-zett, csocsózt, nemzetiszínű pompont készített a kézműves foglalkozáson. Jártak nálunk fiatalok is pesti iskolánkból Molnár Lehellet. Ők szintén egy pénteki és szombati alkalomba kapcsolódtak be. Öröm, hogy szövődik a háló az „új hely” és a **provincia helyei** között. És öröm, hogy túl azon, hogy ez egy intézményes szövetség, személyes kapcsolatok, törődések, egymásra gondolások erősítik.

Örömmel tudjuk hírül adni azt is, hogy féléves tanodánknak van **hivatalos pénzneme** is: „**Fabatka**”. A tanoda minden tagja kereső állampolgár. Fabatkát kaphat egy jó hírért az iskolából, jó jegyért, szorgalmi feladatért, közösségi munkáért, a társ segítségével, az aktív részvételért – a játékban is. A fabatka egy bankban gyűlik, és minden hónap elején vásáron lehet elkölteni. A vásár cikkei egész hónapban láthatók a kirakatban beárazva, így tudatosan lehet gyűjteni. Az első vásárunk a farsangi mulatságban volt, igen nagy érdeklődésnek örvendett az akció.

Nekünk csak fabatkánk van, de gazdagok vagyunk. Van harminc gyermekünk. Kapunk tőlük mosolyt, ölelést, kapaszkodást. Élni akarásukból erőt és reményt kapunk. Kapunk tőlük olykor sok feladatot is – ebből érezzük, hogy fontosak vagyunk itt, és jó helyen járunk. Szegény tanítványainktól az Istenet kapjuk – így vagyunk velük gazdagok. Újhelyben kinyíltott egy ablak az Isten országára.

SZABÓ LÁSZLÓ SP

CSÍKSZEREDÁBAN, NEMCSAK A MAGYAR KULTÚRA NAPJÁN...

... hanem módszertani napon, rádióban, folyóiratokban, anyanyelvi táborban és kórustáborban, kicsiknek és nagyoknak, szakembereknek és nem-szakembereknek gyűjtünk az irodalom, művészet és vallás értékeiből-virágai-ból, „csokrokat készítve”. Szíveig elérve, olykor...

JANUÁRBAN:

2: **Miért hiszek? – A fatimai jelenések.** Az erdélyi **Mária Rádió** műsorában 2017 januárjában és februárjában, az idén 100 éve történt jelenések (és a látókok) történetét idéztük fel **Ferencz Kornélia** szerkesztő asszonnyal.

16: **Házszentelést** végeztünk a **Csángó Bentlakás** új helyén, a **Kós Károly Iskola Bentlakásában**. Nehezebb-szűkebb körülmények közé jutva, Isten segítségét kérve...

21: Az iskolanővérek szövatai **Mariánum házában** megemlékezést tartottunk **A magyar kultúra napjáról** a **Marosszéki Kodály Zoltán Gyermekkar** tagjai és érdeklődő szülők számára – sok énekkel (**Vera nővér** karvezetésében), előadással (**Kölcseytől Kodályig**), zongoramuzsikával (**Molnár Anikó** önkéntes révén).

FEBRUÁRBAN:

7: **Vera és Gabi** iskolanővérek (sok-sok segítővel) **kórustábor**t tartottak a **Marosszéki Kodály Zoltán Gyermekkar** részére, közben kézműveskedéssel, táncházzal, irodalomórákkal. Az egyik nap **Móra Ferenc**cel, szegedi éveivel, kis bice-bócaival melegedtünk össze...

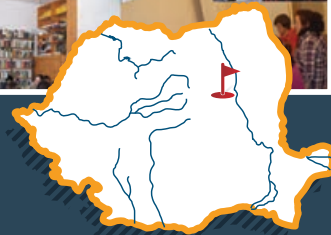
8: **Simó Irma** pszichológus és **Hegedűs Enikő** művésztörténész szervezésében, az **Áradat Egyesületnél „felnőtt irodalomórát”** tartottunk Csíksomlyón, a **Jakab Antal Tanulmányi Házban**. Témánk: a tékozló fiú hazatéréseinek változatai voltak (**Túrmezei Erzsébet, Létay Lajos és Görgey Gábor versei**). Közben a képzőművészet remekműveiben is gyönyörködhattunk.

16: Csütörtökön **módszertani napot** tartottak a csíki és gyimesi hitoktatók, **Bogos Mária** Hargita megyei tanfel-

ALAPÍTVÁ:
2007

WWW.CSÍKSZEREDA.PIARISTA.HU

ügyelő és **Lőrincz Éva Katalin** hittanár nő szervezésében a **Piarista Tanulmányi Házban**. Az aktualitások, vallás-olimpiász és egyéb versenyek tudnivalói után **elmélkedés-előadás** következett a **tékozló fiú történetének iskolai alkalmazásáról**... Majd záró **szentmise**... Nem távoztunk „üres tarisznyával”.

18: **Farkas Ibolya** szociális testvér szervezésében **farsangoltunk** a házban. Jelmezes felvonulás és bemutatkozás, majd csoportos játékok, táncok következtek. Miután a kápolnában kissé lecsendesedtünk, új erővel mentünk a konyhába. Nem hiába...

22: Tizedik alkalommal rendezte meg a **Segítő Mária Gimnázium Magyar Munkaközössége** az **Anyanyelvi napok** c. többnapos rendezvényét, jelenleg **Hargitafürdőn**, az **Uz Bence Menedékházban**. Mivel 200 éve, hogy megszületett **Arany János**, így neki szenteltünk egy napot. **Arany** iránti tisztelettel, alázattal - lelkesedéssel megszeret(tet)ve őt...

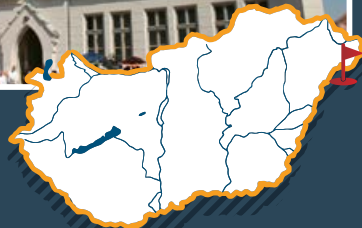
28: Hónapról hónapra készül, immár 8. éve a **Krisztus világa** családi havilap. Tavaly a „Kultúra” rovatban a **Hungarikumokat** mutattuk be, idén a **Székely értéktár** darabjai kerülnek sorra.

Virágcsokrok. Többnyire elhervadnak persze, természet-szerűleg. Hiszen nem műanyagból való virágok... Virágokkal, azok emlékével élni, könnyesen-szép. Napokig élünk belőlük... Mint anyám imáiból. Egy-egy rendtársam élettöredékéből... Közben „tusakodván ördöggel”...

SÁRKÖZI SÁNDOR SP

ALAPÍTVÁ:
1889

HÚSVÉT - ISTEN KÉPMÁSA BENNÜNK

Isten az Ő képre és hasonlatosságára alkotott bennünket már a teremtés kezdetén, s azóta is mindegyikünk apró életmagját a tenyerébe téve egészen közel emeli az Ő szentséges szívéhez, majd a földre bocsátja, hogy növekedésnek induljunk. Mert Isten képmása bennünk a szeretet.

Szívével való szoros kapcsolatunk miatt vágyva vágyunk Istenhez mind közelebb kerülni. Az édenkertben a sátán sem tudott nagyobb ajánlatot tenni az első embernek, mint hogy azt ígérte, olyan lehet, mint az Isten. **Olyan, mint az Isten, Isten nélkül.** Gyakran azt halljuk ki ebből a tanításból, azért kerültünk veszélybe, mert hasonlóká akartunk válni Istenhez. Veszélybe kerültünk, mert azt hittük, el kell veszítenünk Istent, ahhoz, hogy hasonlóvá legyünk Hozzá.

Jézus úgy jött közénk, hogy **nem ragaszkodott istenségéhez, emberré lett.** Amíg köztünk járt, úgy biztatott, hogy fogadjuk el Isten szeretetét, hagyjuk, hogy eltöltsön minket, és úgy adjuk tovább, ahogy a mienkből adunk. **Minél nagyobb helyet engedünk neki magunkban, annál inkább Istené, annál inkább isteniek leszünk.** Jézus a legtöbbet akarja nekünk adni: *Ti legyetek olyan tökéletesek, mint amilyen tökéletes a ti mennyei Atyátok!* (Mt 5, 48) ezért így tanít bennünket: **legyetek olyan tökéletesek, mint az Isten, Istennel együtt.** Ennek pedig már nincs ára, nem kell megszegni hozzá Isten parancsát, ahogy hajdan az első emberpárt biztatta a sátán. **Jézus,** Isten megbízását elfogadva, átlépett minden határon, hogy isteni szeretetközösségünknek részesei lehessünk.

Nagyböjti előkészületünk során többet, figyelmesebben igyekeztünk újra Isten felé fordulni, még mélyebb valónkig kereszténnyé válni, hogy újra felismerjük, még jobban megszeressük, továbbra is kövessük, és még több tette sarkalljon megváltott istengyermeiségünk. **Arra törekedtünk, hogy sokkal tudatosabban válasszuk Istent.** Akár erővel is elfordítottuk figyelmünket a jóllakásig finom falatoktól, szabadidős szórakozásainktól, hogy legvégső fokon akaratunkról is lemondva, rátalálhassunk Isten akaratára ezen a húsvéton is. Lemondtunk olyan dolgokról, amelyekkel való foglalkozás csupán a szórakoztatásunkra szolgál, kevesebb figyelmet fordítottunk testi szükségleteink kielégítésére, nagyböjtben nem törekedtünk a legbőségesebb kulináris élvezetekre, s talán nem mi támasztottunk elvárásokat Istennek, s nem igyekeztünk meghatározni a kereszt alatt értünk fáradó **Jézus** lépéseinek a ritmusát.

Amikor egyszer csak azon kaptuk magunkat, hogy észre vettük **Őt,** megrökönyödve néztük, mit visel el, megérezttük magunkon tekintetét, szemében megláttuk egy pillanatra saját terheinket vinni, akkor többé már nem számított mennyi idő telt el ezalatt, öt hét vagy öt pillanat. Üdvösségünk fénye ezen a húsvéton is az élettel tölti meg rég halottak hitt, elszürkült, poros zugait Istentől megálmódott lelkünknek. **Húsvét van, valóban húsvét van!** Talán megkönnyebbülünk, álmélkodunk kicsit, van, aki sírdogál is, s aztán az öröm is mind többünk szívében, szemében, szájában egyre áradóbban felbuzog. A húsvét öröme rajzolja gondolatainkat, igazítsa egymás mellé szavainkat, áradjon egymás felé tekintetünkéből, simítsa el aggodalmainkat, járja át tetteinket.

Jézus mindig bátorít bennünket. S ha bátrak vagyunk, kétszen talál bennünket **Krisztus** megváltása. Többé nem csak arra figyelünk, hogy a kinyilatkoztatott Ige Isten igazságát hordozza, amit hinnünk kell, hanem felismerjük, hogy Isten akaratát, velünk kapcsolatos személyes akaratát közvetíti, amelyet meg kell tegyünk. Így élt **Jézus,** így éltek szentjeink, mi sem tehetünk másképp!

HIVATÁSOK ÉVE

Kongregáciánk ez év március 18-án, **Boldog Celestina Donati** ünnepén örömmel emlékszik meg alapítóanyánk mennyei születésnapjáról és megnyitja a **Hivatások Évét.** Az év folyamán sorra kerülő különböző ünnepélyes események során szeretnénk teljes szívből hálát adni hivatásunk ajándékáért, valamint imádsággal új hivatásokat kérni a Jóistentől. Négy földrészen gyermekeket nevelő **Piarista Nővérek** imádkozunk együtt ebben az esztendőben. Kérünk mindenkit, aki imádságával szívesen segítene, imádkozzon velünk **Kalazanci Szent József** és **Boldog Celestina Donati** közbenjárását kérve; hogy mi, **Piarista Nővérek** Isten ügyének továbbra is lelkes elkötelezettjei lehessünk, s azok a lányok, akik felismerve Isten rájuk vonatkozó személyes tervét - **Kalazanci Szent József** lelkiségét követve -, szeretnének szerzetesek lenni, keressenek fel és ismerjenek meg bennünket. **Celestina anya** így biztat mindannyiunkat: *„Egy meghívás van minden teremtmény szívébe írva, melyre a válasz: az öröm titka.”*

TÓTH BORBÁLA NŐVÉR

A VÍZICSERKÉSZ: BÁTORI JÓZSEF SP

- Merre is menjek? – gondolta 1936. június 2-án délután fél 2 körül a budapesti Piarista Gimnázium egyik diákja, miután jelesre vizsgázott a szóbeli érettségin. Úgy döntött, fölkeresi a rendházban fiatal magyartanárát, Bátori Józsefet, aki éppen cserkész táborra készült.
- Csak kevés időm van. – mondta szobája előtt állva. – Mit szeretnél?
- Piarista szeretnék lenni.
- Nézd, én 1918-ban érettségiztem. Tudod, mi volt akkor. Azt kérdeztem magamtól, hol tehetném a legtöbb jót nemzetemért. Megállapítottam, hogy piaristaként. És fejest ugrottam a dolgokba. – Ennyit mondott, s ez eldöntötte a diák, a 18 éves Bulányi György sorsát.

A fiatal tanár (1925 körül)

Bátori József valóban karizmatikus tanár volt. Budapesten született 1900. március 18-án. Tíz éves korától a budapesti Piarista Gimnázium diákja volt. (Az 1. osztály után változtatta vezetéknévét *Balgárról Bátorira*.) Rá is nagy hatással volt fiatal magyartanára, Sík Sándor. Az 1913-ban alakult 2. sz. BKG cserkészcsapat első őrsvezetői („diáktsitzjei”) közé tartozott. Érettségi után, 1918-ban jelentkezett a piarista rendbe. Noviciátusi éve a Tanácsköztársaság miatt megszakadt, így azt a következő tanévben újra kellett kezdenie. Emiatt négy helyett három év alatt végezte el egyetemi tanulmányait. 1923-ban magyar-latin szakos egyetemi diplomát szerzett, majd letette örökfogadalmát, és pappá szentelték.

A budapesti Piarista Gimnáziumban kezdett tanítani. Bár magyar irodalomból sikerrel védte meg doktori disszertációját, nem lett belőle irodalomtörténész. Életét a fiúk nevelésére adta, és az irodalmat is a nevelés segédeszközének tekintette „*egyéniségük és létük mélyebb és gazdagabb kialakításához*”. Óráit fiatalos lelkesedéssel tartotta, a verseket igazi átéléssel adta elő. „*Nem firkált semmit a táblára, de mi magunktól megéreztük, hogy amit mond, azt jegyzetelni kell. Nem azt mondta, amit tankönyvünkben találtunk. ... Mászt mondott. Arról az igazról, jóról, szépről beszélt, ami az előző délután megfogta.*” – emlékezett rá Bulányi György SP.

Sokat tett azért, hogy a hogy a cserkészet a nagyobb fiúk szá-

mára is vonzó maradjon. Úgy látta, hogy leginkább az olyan kemény, férfias kihívások vannak rájuk hatással, mint a mozgótáborok, evezős- és sítúrák. Cserkészeivel már 1924-ben csónakkal eveztek le Passautól Budapestig, karácsonykor pedig a Mátrában tartottak sítábort, majd ezeket bővülő létszámmal és kihívásokkal szinte minden évben megismételték. Cserkész társai és barátai „*Batyusnak*”, diákjai pedig „*Bátori atyának*” vagy „*Atyusnak*” nevezték. Ő vezette 1927 nyarán a dániai cserkész dzsembori magyar versenyőrseit (itt kapta „*kanunok*” becenevét), majd az 1929. évi londoni és az 1937. évi hollandiai dzsemborin résztvevő magyar vízicserkészeket is. Az 1933. évi gödöllői dzsembori alkalmával 60 cserkészeivel reprezentatív vízicserkésztábort állított föl.

1937-ben a debreceni piarista gimnázium igazgatója lett. Ösztönzésére ott is megindult a *legénycserkészet*. Miután az 1939. évi honvédelmi törvény bevezette a *leventekötelezettséget*, Bátori gimnáziumában maga vállalta a leventék parancsnokságát, mert a mozgalmat csak akkor vélte értékesnek, „*életet fakasztónak*”, ha a leventeoktatók mind cserkészek. Tevékenységéért 1942-ben a *Signum Laudis* kitüntetés ezüst fokozatát kapta.

1944. október 20-án, Debrecen katonai kiürítése során hagyta el a várost. Novembertől a „*honi hadsereghez*” kapott *tábori lelkészi* beosztást, majd 1945 január-

Cserkészegyenruhában (1935 körül)

jában a Csallóközben csatlakozott a 27. székely hadosztályhoz. Így került május 9-én amerikai, majd május 30-tól orosz fogságba. A szibériai kényszermunkatáborból csak a gondviselés mentette meg. Amikor augusztus elején lezárt vagonokban elindították őket Románia felé, Tatán kidobott a vonatból egy papírszeletet. Ezt valaki megtalálta, és eljuttatta öccséhez, Bátor György mérnökhöz, aki éppen akkor Grigorjev szovjet tábornok autóját javította. A tábornok engedélyével Ceglédnél sikerült utolérnie a vonatot, ahol bátyját kiemelte a foglyok közül. „A Jó Istennek még terve volt velem” – értékelte maga Bátor József az eseményeket.

Osztálytársával, dr. Spilenberg Györggyel (1973)

Debrecenbe nem volt tanácsos vizsgatérnie, ezért 1946 januárjában a rendfőnök Tatára küldte, gimnáziumi tanárnak. A diákok itt is rajongtak érte, Nagyfőnöknek hívták. Azonnal átvette a cserkészcsapat legényrajának vezetését – és fölismerve a város természeti adottságait – vízicserkésmunkába kezdett. 1947 nyarán Dunaalmásról Pestre és vissza eztek, karácsonykor Tardoson tartottak sítábort, 1948 nyarán pedig a Mosoni-Dunára indultak.

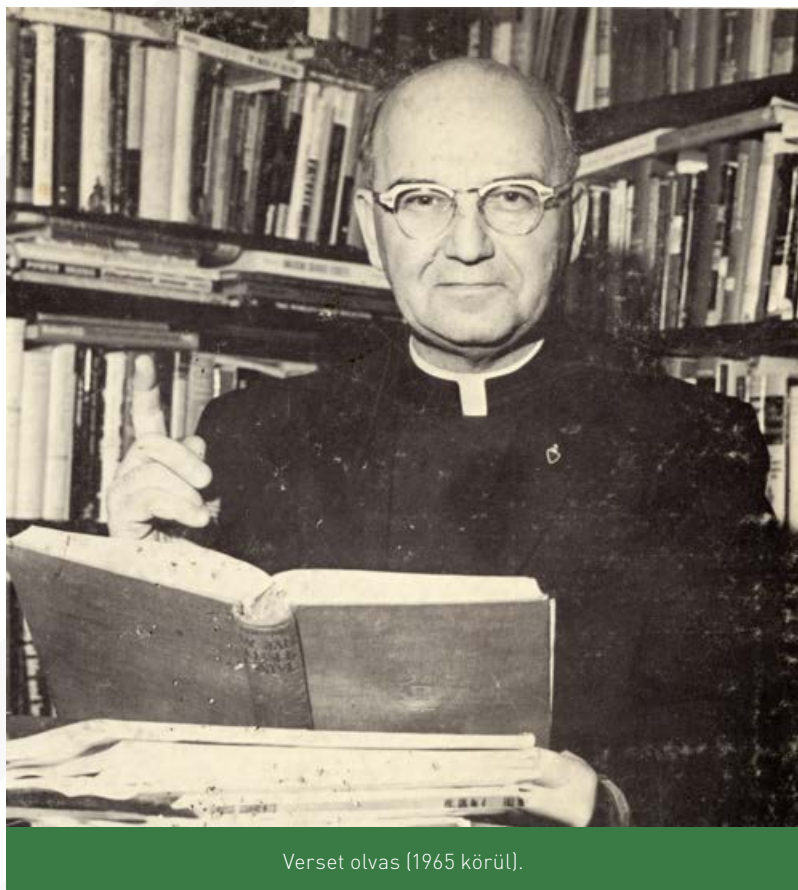
Ez volt egyben Bátor József búcsúja Magyarországtól. Az 1948. évi kommunista hatalomátvétel után

ugyanis várható volt, hogy leszámolnak vele. Ezért a vizitúra első napján, Almásfüzitő és Szöny között kiszállt, a tízes kenuban hozott biciklin feltűnés nélkül visszament Tatára, és onnét illegális úton, a zöld határon keresztül szerencsésen átjutott Ausztriába.

Akkor már tucatnyi magyar rendtársa tartózkodott Nyugat-Európában, akik azt tervezték, hogy az Amerikai Egyesült Államokban alapítanak piarista iskolát. Vezetőjüknek Tomek Vince, a rend generálisa Bátorit szemelte ki. 1949 nyarán érkezett meg Buffalóba, ahol a püspök támogatásával, 1951-ben (a közeli Derby-ben) megalakult az első észak-amerikai piarista rendház. Az atyák maguk főztek, építkeztek, és naponta bejártak Buffalóba, hogy különféle iskolákban tanítsanak. Hamarosan három iskolát nyitottak New York és Pennsylvania államokban. Bátor mint „generálisi delegátus” irányította a munkát, majd 1960-ban Tomek generális viceprovinciálissá nevezte ki.

Eközben számos helyre ment irodalmi előadásokat, miséket, lelkigyakorlatokat tartani, és szívesen föllépett ünnepélyeken. Szavatairól az 1960-as években hanglemez is készült. A szüntelen munka, az építkezések, utazások megviselték szervezetét. Miután 1967-ben másodszor élt át szívrohamot, visszavonult a viceprovincia vezetésétől. 1970-től „teljes nyugalomban” élt Devonban.

A harmadik roham után 1975. március 3-án azonban végleg megállt a szíve. Utolsó érthető szavai ezek voltak: „Sokat imádkoztam értetek, most rajtatok a sor, hogy ti imádkozzatok értem”.

Verset olvas (1965 körül).

KOLTAI ANDRÁS

TÖRÖK ŐSNYOMTATVÁNY

BAJTAY ANTAL PÜSPÖK KÖNYVTÁRÁBÓL

A Központi Könyvtárban sokszor olyan kötetek kerülnek a könyvtáros kezébe, melyek első pillantásra nem tűnnek érdekesnek, kis nyomozással azonban kiderül, hogy a kopott borító értékes, különleges könyvet rejt, mely földrajzi és történeti szempontból is messzi vidékekre vezet a kutatót, érdekes kapcsolatokra mutat rá.

A II. József császár nevelőjeként is érdemeket szerzett Bajtay Antal piarista tanár, 1762-72 között erdélyi püspök könyvei között találtunk egy francia nyelvű török nyelvkönyvet, amin látszott, hogy egykori tulajdonosai sokat fogtatták.

A 18. századi Erdély ezer szállal kapcsolódott a vele határos Oszmán Birodalomhoz. Nem csoda hát, ha Erdély katolikus püspöke is beszerzett egy török nyelvkönyvet. A címlapon olvasható bejegyzés tanúsága szerint a kötet 1764-ben a gyulafehérvári papnevelő intézet könyvtárának tulajdonában volt. Bajtay püspök halála után viszont már személyes könyvtára részeként került a piarista rend tulajdonába. A kötetet 1730-ban nyomtatták Isztambulban, Ibrahim Müteferrika nyomdájában. Az Oszmán Birodalomban a török nyelvű könyvnyomtatás 1728-ig tiltott volt, így ezt a nyomdát tekintik a török nyelvű nyomdászat megalapítójának, az 1728 és 1742 között működő nyomda 17 nyomtatványának példányait pedig török ősnymtatványoknak, melyeket a török könyvtárak kincsként őriznek. Ez a nyomda a magyar kultúrtörténet számára is érdekes, ugyanis az alapítója Ibrahim Müteferrika magyar ember volt, aki bár törökké lett, magyar kapcsolatait egész életén át megőrizte; többek között tolmács és kapcsolattartó volt a Rodostóban száműzetésben élő II. Rákóczi Ferenc és a török porta között.

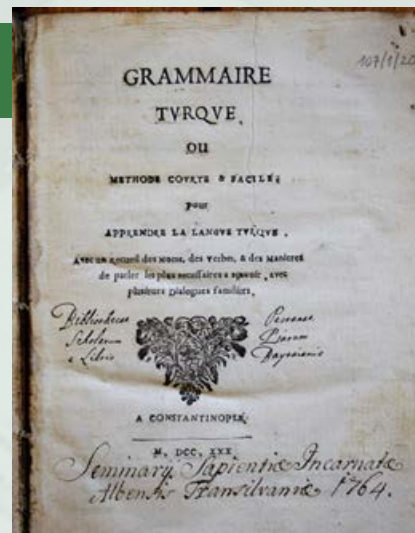
Ibrahim Müteferrika magyarországi életéről és az Oszmán Birodalomba kerüléséről nagyon keveset tudunk. Eredeti magyar neve sem ismert. Ő maga egy 1710-re keltezhető iszlám apologetikus teológiai értekezésében így vall múltjáról:

„Ugy rendeltetett, hogy ez a gyenge és erőtlén szolgál a tudatlanság korszakában Magyarországon, Kolozsvár városában született.” (Risâle-i İslâmîye, 2r-2v)

Pontos születési ideje azonban nem ismert, 1670 és 1674 közé tehető. Feltehetően a kolozsvári unitárius kollégium növendéke volt, talán lelkésznek készült. Törökországba kerülésének körülményeit is homály fedi. A feltételezések a vele kapcsolatba került külföldi diplomaták visszaemlékezésein alapulnak, melyek megbízhatósága azonban kétes. II. Rákóczi Ferenc svájci származású udvari embere, César de Saussure emlékirataiban azt írja, hogy szegény kolozsvári szülők gyermekeként született, és török fogságba esett. Rabszolgaként nagyon kegyetlen urat kapott. Nehéz sorsából csak úgy szabadulhatott meg, hogy

törökké lett, felvette az iszlám hitet és az Ibrahim nevet. Más források szerint a 18. század elején a Habsburg Birodalom részévé váló Erdélyben kezdődő rekatolizáció és az unitáriusokat érő üldözés miatt menekült Törökországba, és itt tudatos belső folyamat eredményeként vette fel az iszlám hitet. Tanult, muzulmánná vált emberként megnyílt számára az érvényesülés lehetősége, szultáni udvari tisztviselő lett. Erre utal a ragadványnévvé vált müteferrika tisztség, melyet feltehetően 1716-ban nyert el. A szó jelentése „sokoldalú”. Tisztségként a kényes diplomáciai megbízásokat is végző hivatalnokok megnevezése volt. Ilyen diplomáciai feladata volt 1714-ben Bécsben a Savoyai Jenővel folytatott tárgyalásokban való közreműködés is. 1720-tól rendszeres javadalmazás fejében II. Rákóczi Ferenc mellett volt portai összekötő és tolmács, egészen a fejedelem 1735-ös haláláig. Ibrahim effendiről de Saussure mellett Mikes Kelemen is megemlékezett leveleiben, a fejedelem pedig halála előtt a portához írt búcsúzó levelében így ír róla: „A Császár kegyelmességébe ajánlom ... kiváltképpen Ibrahim hív tolmácsomat. A mindenható Isten jutalmaztassa meg legdrágább áldásával velem tett jótéteményeiért.” (Mikes Kelemen: Törökországi levelek és misszilis levelek. Budapest, 1966. 209. p.)

Mivel Rákóczi Ferenc mellett 1721-től egy Musztafa nevű tolmács is teljesített szolgálatot, elképzelhető, hogy Müteferrika elsősorban Konstantinápolyban képviselte a fejedelem ügyeit. E munkája mellett került sor a nyomdaalapításra is. Ezt az 1703-ban trónra lépő III. Ahmed szultán és Nevsehirlí Dámád Ibrahim pasa nagyvezír által megindított nyugati nyitás és modernizáció tette lehetővé. A tulipánok francia és holland divatjának hódoló szultán hatására ezrével importált tulipánhagymákról ezt az időszakot Tulipán-korszaknak nevezi a török történetírás. Az élénkülő diplomáciai kapcsolatok és kulturális nyitás miatt a nyelvtanulás, az európai történelmi és földrajzi munkák török fordítására is igény keletkezett, és megerősödött az érdeklődés a technikai új-

tások, így a könyvnyomtatás iránt is. **Ibrahim pasa nagyvezír** segítette a nyomdaalapítás munkálatait, amihez jó alapot adott **Müteferrika** személye, aki a nyomdászat és a reáltudományok iránti nyitottságot és ismereteket, humanista műveltséget kolozsvári iskolázatásából hozta magával. A könyvnyomtatás szándékát szintén támogatta a konstantinápolyi francia követ, **Villeneuve márki** is, aki levelezéseiben folyamatosan tájékoztatta a francia udvar, és a legfrissebb kiadványokból egy-egy példányt el is küldött **Versailles**-ba, így európai érdeklődést és figyelmet keltve a kezdeményezés iránt. Az isztambuli udvarban és a városban ezzel szemben sokak tiltakozását váltotta ki **Müteferrika** szándéka. A **kalligráfusok** (könyvmásolók) céhe tiltakozást szervezett a nyomda megnyitása ellen. Az akkor használt tinta- és tolltartókat ládába helyezték, koporsóként a vállukra véve felvonultak Isztambul utcáin. Követelték, hogy csak a tudományokhoz kapcsolódó könyveket nyomtathassák, a **Koránt** és a koránmagyarátokat tartalmazó könyveket továbbra is csak kézzel sokszorosított formában lehessen forgalomba hozni. **III. Ahmed** – a nyomtatást ilyen feltételekkel – engedélyező fermánja a nyomda első termékének, az 1729-ben megjelent **Vankûli szótárnak** az elején nyomtatásban is megjelent. A nyomdaeszközöket és szakembereket **Bécsből** hozták, akik a nyomtatáshoz szükséges arab betűk kivésésével kezdve végezték a nyomdai feladatokat. Hat sajtóval végezték a könyvnyomtatást, ebből kettőt a térképek sokszorosítására állandósítottak. A következő években egyre-másra készültek az elsősorban földrajzi, történelmi tárgyú, orientalista témakörű könyvek. Több közülük térképekkel, metszetes illusztrációkkal gazdagon díszített kiadvány volt. Kinyomtatottak **útleírásokat**, **politikafilozófiai**, sőt még a **mágnességről** szóló munkákat is. **Müteferrika** 1732-ben megjelentette saját **államelméleti írását** is, amelyben török birodalom gyengeségének okaira világít rá. A mű központi kérdése a hadsereg reformjának szükségessége.

A könyvtárunkban őrzött, 1730-ban megjelent kötet a nyomda **nyolcadik**, és egyben **egyetlen nyugati típusú, latin betűs kiadványa**. A német származású jezsuita misszionárius, **Jean-Baptiste Holderman** (1694-1730) **Grammaire Turque** című műve európaiaknak szánt török nyelvtankönyv. A nyelvtankönyvet elsősorban az isztambuli francia követség tolmácsnövédekének, a diplomáciai testület tagjainak szánta **Müteferrika**. A nyelvkönyv megjelenését a francia követség, a már említett **Villeneuve márki** is támogatta. Az 1000 példányban megjelent műből 200 példányt eleve a követség kapott. A nyelvkönyv a második legkeresettebb nyomdaterméké lett a tipográfia-nak. Ma Magyarországon négy példány létéről van tudomásunk: az **MTA Könyvtára** egy hiányos kötetet, az **OSZK**, a **Ráday Gyűjtemény** és a **Piarista Központi Könyvtár** egy-egy teljes példányt őriz belőle. A 30-as években a nyomda működése a **III. Ahmed** és **Ibrahim pasa** uralmát megdőntő janicsárlázadás miatt megakadt, és csak 1741-42 között folytathatta munkáját. A nehézségek ellenére összesen 17 kiadványt jelentettek meg kb. 25.000 példányban.

Müteferrika Magyarországgal kapcsolatos diplomáciai tevékenysége **II. Rákóczi Ferenc** 1735-ben bekövetkezett halála után sem fejeződött be. Az 1736-39-es orosz-oszt-rák-török háború idején a török kormány komolyan számolt a bécsi fogságból török földre szökött **Rákóczi József** erdélyi fejedelemként való visszatérésével. A francia diplomácia a háborús felek közötti tárgyalásokban közvetítő, mediátor szerepet igyekezett vállalni. A tárgyalások során a francia diplomácia szolgálatában álló egykori kuruc tiszt, a szabadságharc alatt **II. Rákóczi Ferenc** apródjaként is szolgált **Tóth András** komoly szerepet töltött be. 1737-től kezdve a béketárgyalások idején **Tóth András** és **Ibrahim Müteferrika** szoros együttműködésben dolgoztak. Barátságukat a származás mellett a magyar függetlenségi mozgalmakban játszott szerepük is erősítette. **Delaria tolmács** érzékletes módon mutatja be ezt a barátságot **Villeneuve márkihoz** intézett 1737. június 22-i levelében: „*Ibrahim effendi nagy segítségünkre van. A közös hazájuk iránt érzett szeretetre való tekintettel Totte Urat teljes bizalmával tünteti ki. Az egyik nap tréfásan, de szívből jövő szavakkal illette: Magából francia lett a haza szolgálatáért, belőlem meg török.*” A két magyar származású diplomata szerepét nagy mértékben felértékelhették a **Rákóczi Józseffel** kapcsolatos tervek, melyeket azután **Rákóczi** 1738 novemberében bekövetkezett halála keresztülhúzott.

Ahogy életének több részlete, úgy halálának körülményei is homályba burkolóznak. Minden valószínűség szerint 1747-ben hunyt el. Isztambul **Kasimpaşa** városrészében temették el, sírköve ma a mevlévi dervisek isztambuli kolostorának sírkertjében áll.

Ibrahim Müteferrika személyéről és tevékenységéről a magyarországi kulturális élet viszonylag későn szerzett tudomást. Az első igazán pontos és részletes híradás és bibliográfia 1795-ben, **Horányi Elek** piarista **Nova Memoria Hungarorum et Provinicialium** 1. kötetében jelent meg: *Anonymus Hungarus sub nomine Ibrahim effendi* (Ibrahim effendi néven ismert névtelen magyar). Mellészobra és 17 nyomtatványának címe az isztambuli fedett bazár antikvárius udvarában látható, emellett a legjelentősebb török könyvtörténeti folyóirat címe is **Müteferrika**.

EGY NAGYSZERŰ TOJÁSOS ÉTEL HÚSVÉTRA: A „ZSIDÓ TOJÁS”

Tavaly decemberben indult gasztro rovatunk nem titkolt célkitűzése, hogy a sütés-főzés öröme közelebb vigye az iskoláinkba járó diákokhoz. A főzésben sok értéket és örömet találhat az ember: kikapcsolódásnak, közös baráti tevékenységnek vagy kreativitásunk megélésének is kiváló alkalma lehet. Ezeket a nagyszerű lehetőségeket pedig csak tetézi, hogy családunk, osztálytársaink, barátaink sem veszik rossz néven, ha örömet szerzünk nekik valamilyen finomsággal. A budapesti piarista gimnázium hetedikeseinek cookie sütése után rovatunk a szegedi piarista rendház és kollégium gasztro-klubjának egyik fontos üléséről tudósít.

Húsvéti időre készülünk, ezért ezen alkalommal zsidó hagyományokból származó tojásos ételt varázsoltunk az asztalra. Az elkészítése mindenki számára könnyen megvalósítható (még kollégiumi körülmények között is). Bátran ajánljuk mindenkinek, hogy próbálja ki! Rosensteinék a libatepertőt libamájra cserélik, próbáljátok ki úgy is!

HOZZÁVALÓK:

- 10 db tojás
- 20 dkg libatepertő (ezt a helyi hentesnél, vagy akár szupermarketben is beszerezheted)
- 1 fej lilahagyma
- 10 dkg libaszír
- 1 evőkanál mustár
- só, bors, pirospaprika

ELKÉSZÍTÉS:

1. Elsőként moss kezet a főzés előtt, hogy tiszta kézzel készíthesd el az ételt. Jó, ha olyan ruhát viselsz, amit nem sajnálsz összemaszatolni.
2. Keress egy vágódeszkát a konyhában és egy élesebb kést. Darabold fel apróra a libatepertőt. Fontos, hogy tényleg kicsi darabokra vágd össze, hogy a végeredmény majd megfelelő legyen. Vigyázz, hogy meg ne vágd magadat a késsel!
3. Ezután tisztítsd meg a lilahagymát a külső hagymalevelektől, majd a vágódeszkán vágd nagyon finom, apró kockára a hagymát, vagy reszeld le. Ha még soha nem csináltál ilyet, akkor kérd nyugodtan egy felnőtt segítségét, vagy tanulmányozd a hagymaszeletelés technikáját a következő videóban: http://indavideo.hu/video/Hagyma_szeleteles_kezdoknek
4. Főzd meg a tojásokat. Egy közepes méretű fazékra lesz szükséged, amibe annyi vizet kell öntened, hogy a tojásokat pont ellepje. Ha a tojásokat 10 percig főzöd, az biztosan elegendő lesz. Onnantól számold a perceket, hogy a víz elkezdett forrni, ilyenkor érdemes a főzőlapot alacsonyabb teljesítményre állítani, vagy ha gáztűzhelyen főzöl, akkor kisebb lángon folytatni.

5. Amikor megfőttek a tojások, öntsd le róluk a forró vizet, de nagyon vigyázz, hogy meg ne éged magadat. Praktikusan így szoktuk végezni ezt a műveletet: a fazék fedőjét úgy helyezzük a fazékra, hogy egy kis rést hagyunk, hogy a víz tudjon távozni, a tojások azonban a lábasban maradjanak. A fedő odafogásánál használj konyharuhát, hogy meg ne éged magad a forró vízzel.

6. Ezt követően engedj hideg vizet a fazékba, hogy könnyebb legyen megpucolni a tojásokat. Ha a tojások már eléggé lehűltek, hozzáláthatsz a héjuk eltávolításához.

7. A főtt tojásokat tojásvágóval szintén vágjuk apró kockára. Ha nincs otthon tojásvágó, akkor egy késsel is elvégezheted ezt a műveletet egy vágódeszkán.
8. Tedd bele egy nagyobb tálba az apróra vágott libatepertőt, a libazsírt, a lilahagymát és a feldarabolt főtt tojást, majd ízesítsd mustárral (1 evőkanál), sóval, borssal, pirospaprikával, és keverd jól össze. Vigyázz, hogy a fűszerekből ne legyen túl sok kerüljön az ételbe. Ezt úgy kerülheted el a legkönnyebben, hogy először mindig a tenyeredre öntesz egy kicsit a kívánt fűszerből, és a másik kezdeddel innen adagolod a kívánt mennyiséget.
9. Az egészet jól keverd össze egy fakanállal. Kóstold meg a készülőben lévő ételt, mert így tudod eldönteni, hogy valamelyik fűszerből kell-e még tenned bele.
10. Végül tedd hűtőbe 20 percre. Pirítós kenyérral vagy szeletelt barchesszel kínáljuk. Húsvétkor finom reggelije lehet az egész családnak, vagy akár az ünnepi ebéd előételeként is elkészítheted.

Köszönet Zsódi Viktor tanár úrnak, hogy a szegedi kollégistáink főző-projektjét lehetővé tette!

Előttünk a nyár! Ha készítenek otthon valamilyen izgalmas fogást, amit szívesen bemutatnátok a többi piarista diáknak is, akkor küldjétek el a receptjét képekkel, vagy akár az ezzel kapcsolatos videófilmet is a következő címre: szabo.daniel@piarista.hu

Hátha a te receptedet készítjük el a legközelebb!

SZABÓ DÁNIEL SP-ZSÓDI VIKTOR SP

TÁMOGASSA A PIARISTA OKTATÁST AZ ÚJSÁG MEGRENDELÉSÉVEL!

Kedves Öregdiákok, Szülők és Támogatók!

A Piarista Rend Magyar Tartománya országszerte 11 intézményben csaknem 4400 tanuló oktatásáról és iskolai neveléséről gondoskodik. Célunk, hogy segítsük diákjainkat tehetségük, képességeik kibontakoztatásában, amely által szűkebb közösségeik és a magyar társadalom teljes értékű, felelősségteljes, felnőtt tagjaivá válhatnak.

A negyedévente megjelenő PIARISTÁK MA újság megrendelésével **most Ön is támogathatja** a magyar piaristák oktatási, nevelési tevékenységét. **A támogatás minimális összege 4000 Ft/év**, amely tartalmazza az előállítási és a postaköltséget.

Kedvezményezett: Magyar Piarista Közhasznú Alapítvány
Számlaszám: **13597539-12302010-00040467** (KDB Bank)

Támogatásukat, bizalmukat ezúton is köszönjük!

KIÁLLÍTÁS PIARISTA MÚLTRÓL ÉS JÖVŐRŐL

PESTI PIAR +-100/300

A 2017-es év nemcsak azért különleges, mert nagyon szép prím-szám, hanem mert az idén egyszerre van a piarista rend alapításának 400 éves évfordulója (1617), a pesti rendház és iskola három évszázados jubileuma (1717), a Duna-parti palota pedig éppen száz éve, 1917 nyarán készült el (a Mikszáth-térről való visszaköltözést előkészítő rekonstrukciós tervezés meg tíz éve kezdődött). A számok – ha mégoly kerek számok is – önmagukban nem jelentenek semmit. A kirajzolódó történet viszont igen. Ez az én történetem is, meg te tied is. A mienk.

ÜZEN-E VALAMIT A MÚLT?

Nehéz elképzelni a 17. századi új modern világvárost, Róma akkori elképesztő gazdagságát és szegénységét. Már száz éve épül II. Gyula pápa víziója szerint Szent Péter sírja fölött, az ókeresztény mártírok vérént ontó római kőcirkusz helyén, Nagy Konstantin lebontott 4. századi gyönyörűségees bazilikája helyén valami soha nem volt, teljesen új főtemplom, a világ legnagyobb szakrális tere. Bramante, Sangallo, Michelangelo után éppen Bernini új, táguló világot átkaroló híres el-lipszis kolonnádját faragják márványba kőfaragók hadai, folytatólagosan még további fél évszázadig, összesen tizenkét pápa uralkodása alatt.

Közben egy érzékeny és okos fiatal spanyol pap elkötelezett társaival a Tiberisen túli szegénynegyedek csavargó fiataljainak, csendben ingyenes iskolát szervez. Szépírás, olvasás, latin, matematika, közösség, imádság. Gyakorlatias megközelítés, óriási segítség a családoknak, kitörési lehetőség a gyerekeknek, hatalmas siker. Kalazancius hosszú és viszontagságos életében még megérte, hogy iskolái Itália-szerte, később Spanyolországban és Közép-Európában is futótűzként terjedjenek el. Valamire nagyon rátapintott.

Közben Pest városa iszonyú sokat szenvedett a török hódoltság alatt, a lakosság túlnyomó része végül elmenekült vagy elpusztult. A Rákóczi-szabadságharc zavaros éveitől új telepések érkeztek, fejlődni kezdett a város, és 1717-ben

négy felvidéki piaristát hívtak meg a nagyobb részt németajkú polgárok fiainak középfokú oktatására, nevelésére. Először négyosztályos-, aztán a reformkorban öt-, hat- hét-, végül a kiegyezés után nyolcosztályos főgimnázium lett, a mostani Március 15. téri épület-együttes folyamatos bővítésével.

A kegyes atyák elkötelezett munkája és híres piarista diákok százai révén a régi pesti főtéren álló rendház és gimnázium az idők során fogalom lett, története összefonódik az új modernkori Magyarország szellemi megteremtésével. Az előző századforduló Budapestjének világvárosi fejlődése a piaristákat sem kerülte el, új palotájuk – ez a mostani épület – az első világháború alatt, 1917-re épült fel az eredeti Erzsébet-híd átvezetéséhez kapcsolódva. Aztán 1944 telén ostrom, 1948-ban államosítás, 1950-ben felosztatás, 1953-tól Mikszáth-téri száműzetés, 2011-ben visszaköltözés.

ÉS MIT KÉPZELÜNK A JÖVŐRŐL?

Mosonmagyaróváron új iskolát fogunk építeni, mert a régi nem bővíthető. Kanizsán tavaly piarista óvodát adtak át, Vácott a felújított díszterem a város egyik központja, de modernizálni kellene a rendházat, Gödön a szakmai oktatás-nevelés új elméleti és gyakorlati tereit kell létrehozni. Kecskeméten az Angolkisasszonyok iskolájának átvételével megduplázódott a diáklétszám, Szegeden a koedukáció jelent kihívást. Sátoraljaújhelyen tanodát építünk roma fiataloknak és korszerű kollégiummá, vendégházzá alakítjuk a hat-száz éves egykori pálos kolostort.

Gondolkodjunk közösen piarista múltról és jövőről!

GOLDA JÁNOS

Köszöntő

A Piarista Rend Magyar Tartománya sok szeretettel köszönti „kerek évfordulós” születésnaposait. Az Úr kegyelme és szeretete kísérje őket végig életútjukon, adjon nekik töretlen hitet, bizalmat, szerető közeget és jó egészséget.

70

GÖRBE
LÁSZLÓ
1947. ÁPRILIS 21.

75

RUPPERT
JÓZSEF
1942. JÚNIUS 25.

70

BALÁZS
GERGELY
1947. JÚNIUS 6.

90

KERÉNYI
LAJOS
1927. JÚNIUS 1.

ELHUNYT ETELE GYÖRGY PIARISTA SZERZETES, NYUGALMAZOTT TANÁR

2017. március 18-án hajnalban életének 93. évében, szerzetességének 75. és papságának 69. esztendejében elhunyt Etele György piarista szerzetes, nyugalmazott tanár, a budapesti rendház tagja.

Etele György (szerzetesi nevén **Pirrotti Szent Pompiliuszról** nevezett György) 1924. június 9-én, Budafokon született. A **budapesti Piarista Gimnáziumban** tett érettségi után lett 1942-ben a piarista rend novíciusa. 1943-tól 1949-ig Budapesten teológus és történelem-földrajz szakos egyetemi hallgató volt. Örökfogadalmat **Budapest**en tett 1947. március 25-én, 1948. november 7-én **szentelték pappá**. Tanári pályáját súlyos körülmények között kezdte. 1949. április elejétől a **tatai állami gimnázium hittanára** lett, mert elődjét és rendtársát, **Weiner Ferencet** a kommunista hatóság letartóztatta. Öt hónap múlva **Sík Sándor** tartományfőnök **Sátoraljaújhelyre** helyezte, ahol szintén állami **hittanárként** működött. Miután az államvédelmi hatóság fölszámolta a sátoraljaújhelyi piarista rendházat, a rendtagok közül 1950. augusztus 1-től egyedül ő maradt a városban, hogy ellássa a piarista plébániát. A püspök 1950. december 8-án **plébániai adminisztrátornak** nevezte ki, **Sík Sándor** 1952 februárjában pedig a debreceni **Mikes utcai templomhoz** küldte **kántornak**.

1953 őszétől visszakerült a „rendi keretbe”, és 1980-ig a **kecskeméti Piarista Gimnáziumban** töltött be számos tisztséget: a tanítás mellett **gondnok**, **kollégiumi nevelőtanár**, **adminisztrátor** és **kollégiumi igazgató** is volt. 1980-tól 1988-ig a **kalazantini piarista növendékek**

prefektusa volt Budapesten, és az ottani gimnáziumban tanított, elsősorban **földrajzot**. 1988-ban visszakerült **Kecskemétre**, ahol három éven át **házfőnök** és a **gimnázium tanára** volt. Itt érte a rendszerváltás, amelynek során megadatott neki, hogy 1991-ben ő vegye vissza a rend számára a **sátoraljaújhelyi piarista rendházat**, amelynek 1992-től **házfőnöke** lett. 2013-ig élt nyugalmazott tanárként és házfőnökként Sátoraljaújhelyen, ahol többek között **templomigazgató** és a **Cursillo Mozgalom** helyi elnöke is volt. 2013-tól a **budapesti rendházban** élt. 2017 márciusában belgyógyászati problémákkal szállították a **Budai Irgalmas Kórházba**, ahol március 18-án hajnalban váratlanul, csendben, békében elérte a halál.

Etele György végső nyugóhelye kérésére a **sátoraljaújhelyi pálos-piarista templom kriptája** lett, ahol gyászmise keretében urnás temetést végeztek április 7-én, pénteken, délután 15 órai kezdettel. Az előtte lévő napon, április 6-án, csütörtökön este 18.30 órakor Budapesten, a **Duna-parti piarista kápolnában** búcsúztatták rendtársai a halottat a hamvai jelenlétében bemutatott gyászmisével.

Isten áldjon Gyurka bácsi és kísérjen végig égi utadon! Nyugodj békében!

SZATHMÁRY MELINDA – KOLTAI ANDRÁS

1% *is sokat segíthet,
támogassa a piarista nevelést!*

**Magyar Piarista
Közhasznú Alapítvány**
adószám:

18135059-1-41

További alapítványaink: www.piarista.hu/tamogatoinknak